

Державний заклад «Дніпропетровська медична академія
Міністерства охорони здоров'я України»

УКРАЇНСЬКА МОВА

**(ЛЕКСИКО-ГРАМАТИЧНИЙ ПРАКТИКУМ ДЛЯ
СЛУХАЧІВ ПІДГОТОВЧОГО ВІДДІЛЕННЯ)**

Дніпро
2021

Рецензенти: Пристайко Т. С., д.філол.н., проф., зав.каф. загального і слов'янського мовознавства Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара
Луценко В. І., к.пед.н., доцент кафедри іноземних мов НТУ «Дніпровська політехніка»

Українська мова (лексико-граматичний практикум для слухачів підготовчого відділення) / за ред. Т. В. Філат – Дніпро, 2021. – 166 с.

Підручник «Українська мова (лексико-граматичний практикум для слухачів підготовчого відділення)» містить лексичний та граматичний матеріал для розвитку монологічного та діалогічного мовлення в слухачів підготовчого відділення. Відбір мовного матеріалу зумовлений потребою слухачів вступати в комунікацію з перших днів перебування в Україні. Багатий краєзнавчий матеріал, вміщений у вправи, тексти, діалоги, знайомить іноземців з історією та культурою України та м. Дніпро.

Видано в авторській редакції

Відповідальний редактор підготовки підручника до друку: д.філол.н., проф. Т.В.Філат

Колектив авторів:

Мельник С. М.

к.філол.н. Слюсар Н. О.

Технічні редактори: Філатова С. В., Салова О. В., Серeda А. О., Тягло Л. В.

Український алфавіт з малюнками

Урок 1.

Фонетика

Букви. Звуки. Голосні. Приголосні.

Г г [г]

Гай [гай], гáрно [гáрно], гара́зд [гара́зд], гарбу́з [гарбу́з], глузд [глузд], багáто [багáто], зга́дка [зга́дка], вага́ [вага], погáний [погáний], дóброго ра́нку [дóброго ра́нку].

Г г

Га́нок, га́ва, гвалт!, грéчно, гу́ля, áгрус, дри́гати.

Є є

Ве́рхне [ве́рхн'є], задне [за́дн'є], останне [оста́н'є], єство́ [йєство́], об'є́кт [об'йє́кт], дво́є [дво́йє], нема́є [нема́йє], пропону́ємо [пропону́йємо].

Йо,ьо

Йорж [йорж], серйóзно [серйóзно], льон [л'он], стьо́жка [ст'о́жка].

И и, І і

Ті́хий [ті́хий], ті́льки [ті́льки], ді́кий [ді́кий], сі́ній [сі́ній], ліні́вий [ліні́вий], ліповий [ліповий], кит [кит], кіт [к'іт], дим [дим], дім [д'ім].

Ц ц

Це́мент [це́мент], це́гла [це́гла], цисте́рна [цисте́рна], хло́пець [хло́пец'], краве́ць [краве́ць], ака́ція [ака́ція], ціна́ [ціна́], ця́цька [ця́цька], працюва́ти [працува́ти].

Буквосполучення –ться

Навча́ються [навча́йуц':а], вча́ться [вча́ц':а], спілку́ються [сп'ілку́йуц':а], займа́ється [займа́йец':а], усміха́ється [усм'іха́йец':а].

Буквосполучення –шся

Ти навча́єшся [навча́йе^нс':а], ти вчі́шся [вчіс':а], ти спілку́єшся [сп'ілку́йе^нс':а], ти займа́єшся [займа́йе^нс':а], усміха́єшся [усм'іха́йе^нс':а].

Буквосполучення – дцять

Одина́дцять [одина́ц'ат'], двана́дцять [двана́дц'ат'], чотирна́дцять [чотирна́ц'ат'], два́дцять [два́ц'ат'], три́дцять [три́ц'ат'].

Ч ч, Щ щ

Чекáти [чекáти], час [час], почáток [почáток], чу́ти [чу́ти], чоловíк [чолов'iк], щу́ка [шчу́ка], щíрий [шчи́рий], щáстя [шчáст'а], чiпáти [ч'iпáти], щíлина [шч'íлина].

Дж, дж; Дз, дз

Бджола́ [бджола́], джмiль [джм'iл'], сиджу́ [сиджу́], провoджáти [провoджáти], дзeрkалo [дзeрkалo], дзвiн [дзв'iн], кукурудза [кукурудза], вiджiлий [в'iд/жiлий], пiдзeмний [п'iд/зeмний].

Апостроф (')

Пiд'iзд [п'iдiзд], об'eднаний [об'iднаний], в'юн [в'юн], м'яч [м'яч], п'ять [п'ят'].

Голосні

Дорoга [дорoга], молодiй [молодiй], колосoк [колосoк], зoбoв'язаний [зoбoв'язаний], дeсять [дeс'ат'], тiсяча [тiс'ача], тягну́ти [т'агну́ти], аптeкар [аптeкар], лiкарня [л'iкарн'а], зiгрiвáти [з'iгр'iвáти].

Веснá [вe'сна], дeрево [дeре'во], дeрeва [дe'рeва], зeлень [зeлe'н'], зeлeнiє [зe'лe'н'ийe], зeлeнe [зe'лeнe], пoлe [пoлe], низинá [ни'зи'на], стиxáти [сти'хáти].

Наголос

1. Предмeт, дочкá, дошкa, дрoвa, прoстiр, oлень, спи́на, пíна, малiй, новiй, старiй, тeмнo, лeгкo [лeхкo].
2. При́ятель, пoдpyгa, вiпaдoк, кoлeсo, зáгaдкa, зaгaдкoвий, урoчистий, пeрeклaдáч.

ЗАПАМ'ЯТАЙТЕ: [х] в окремих словах:

1. Лeгкiй [лeхкiй], вoгкiй [вoхкiй], нiгтi [н'iхт'i], кiгтi [к'iхт'i], дьoгтю [д'oхт'у].

Дзвiнкi приголоснi (не змiнюютьcя, вимовляютьcя дзвiнкo):

2. Морoз [морoз], бaгáж [багáж], гриб [гриб], луг [луг], мeд [мeд], кáзкa [кáзкa], кнiжкa [кнiжкa], гáдкa [гадка], близькiй [близ'кiй], найдорoжчий [найдорoжчий].

Глухі приголосні (перед дзвінками вимовляються як дзвінки):

3. Прóсьба [прóз'ба], молотѣ́ба [молод'ба́], боротѣ́ба [бород'ба́], лічба́ [л'іджба́], вокза́л [вогза́л], повсякдѣ́нний [повс'агдѣ́нний], аякже [айагже], якби́ [йагбі́].

Тверді і м'які приголосні

4. Ба́тько [ба́т'ко], зне́нацька [зне^нна́ц'ка], граве́ць [граве́ц'], вузькі́й [вуз'кі́й], одеські́й [одес'кі́й], го́луб [го́луб], сте́ц [сте́п], любо́в [л'убо́в], сім'я́ [с'ім'я], тепе́р [тепе́р], тюрма́ [т'урма́], чотирьо́х [чотир'о́х], чотирма́ [чотирма́], коса́р [коса́р], косаря́ [косар'а́], пі́шуть [пі́шут'].
5. Беззо́рний, ві́ддаль, роззбро́їти, оббри́зкати, тумáнний, тумáнність, щодѣ́нник, ю́ннат, розрі́сся, підні́сся.

Страше́нний, здоро́вний, нескінче́нний, неблагáнний, незрівня́нний, свяще́нний, благослове́нний, блаже́нний.

Зна́ння, життя́, узбере́жжя, коло́сся, облі́ччя, суддя́, рі́лля, мі́ддю, ма́зю, ні́ччю.

Чергування голосних і приголосних

Шко́ла – шкі́л, до́рога – до́ріг, село́ – сі́л, ко́лесо – ко́ліс, берѣ́за – бері́з, кінь – ко́ня, ві́з – во́за, ра́дість – ра́дості, ка́мінь – ка́меня, о́сінь – о́сені, хмі́ль – хме́лю, ле́бідь – ле́беда, сі́м – се́мі, Кі́їв – Кі́єва, Льві́в – Льво́ва.

Же́нитися – жо́натий, ше́сті – шо́стий, че́тверо – чо́тири, ве́черя – ве́чора, че́рнєтка – чо́рний.

Кров – крива́вий, бро́ви – чо́рнобрі́вий, грі́м – гро́му, гримі́ти, дро́ж – дрижа́ти, гло́тка – глитáти.

- Сон – сну, день – дня, пес – пса, швець – шевця, жнець – женця, вогонь – вогню, вікно – вікон, сестра – сестёр.
- Лев – лева, льон – льону, лоб – лоба, рот – рота, лід – льоду, рів – рову, ремінь – ременя, камінь – каменя, кремінь – кременя, корінь – кореня, щєбінь – щєбеню.

1. [Г] - [З] - [Ж] нога – нозі – ніжка
[К] - [Ц] - [Ч] рука – руці – ручка
[Х] - [С] - [Ш] вуха – у вусі – вушко

Дорога – в дорозі – доріжка. Ріка – на річці – річечка. Черепаха – черепаці – черепашка. Друг – друзі – дружба. Око – в оці – очі. Рух – в русі – рушити.

2. [Д] - [ДЖ] сидіти – сиджу
[ЗД] - [ЖДЖ] їздити – їжджу
[Т] - [Ч] летіти – лечу
[СТ] - [ШЧ] пустити – пущу

Садити – саджу. Будити – буджу. Водити – воджу. Бродити – броджу. Солодити – підсолоджувати. Народитися – народжений. Попередити – попереджений. Їздити – в'їжджений. Молотити – молочу. Захистити – захищу.

Зміни перед суфіксами -ський, -ство

[Г], [З], [Ж] + [С] = [З]

Ріга – різкий, Паріж – парізький, убогий – убо́зтво

[К], [Ц], [Ч] + [С] = [Ц]

Козак – козацький, ткач – ткацький, козак – коза́цтво

[Х], [С], [Ш] + С = [С]

Чех – чеський, товариш – товари́ський, птах – пта́ство

Кавка́з – кавка́зький, францу́з – францу́зький, Запорі́жжя – запорі́зький, Кременчу́к – кременчу́цький, Вінни́ця – вінни́цький, Дрогобі́ч – дрогобі́цький, Волновáха – волновáський, Одéса – одéський, Сивáш – сивáський, боягу́з – боягу́зтво, ткач – тка́цтво, товариш – товари́ство.

Спрощення в групах приголосних

СґН – СН,

СґЛ – СЛ,

ЗДН – ЗН,

ЖДН – ЖН

Честь – чесний, якість – якісний, радість – радісний, уста – усний, щастя – щасливий, користь – безкорисливий, проїзд – проїзний, віїзд – виїзний, тижень – тижня.

Урок 2

Частини мови

Рід та число іменників

Один

Стіл

Стілець

Дім

Птах

Ключ

М'яч

Календар

Підручник

Одна

ТАБЛИЦА ЕДИНИЦ ИЗМЕРЕНИЯ ПЛОЩАДИ	
1 см ²	= 100 мм ²
1 дм ²	= 10 000 мм ² = 100 см ²
1 м ²	= 10 000 дм ² = 100 см ²
1 а	= 10 000 м ² = 100 м ²
1 га	= 10 000 а = 100 га
1 км ²	= 10 000 а = 100 га = 100 000 м ²

Таблиця

Мапа

Країна

Світлина

Сумка

Ручка

Студентка

Дівчинка

Одне

Вікно

Яблуко

Дерево

Морозиво

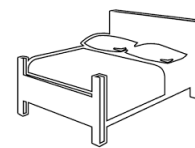
Число

Крісло

Кошеня

Ліжко

Дідусь

Бабуся

Море

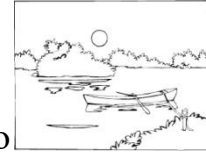
Хлопчик

Лінійка

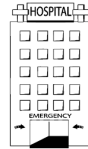
Озеро

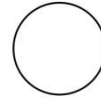
Лікар

Лікарня

Коло

Трамвай

Книга

Свято

Олівець

Дошка

Молоко

Студент

Вішалка

Мило

Зошит

Квітка

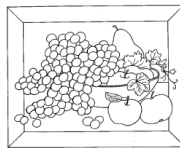
Дзеркало

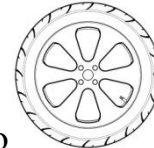
Кіт

Картина

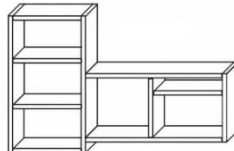
Колесо

Пес (собака)

Полиця

Місто

Банан

Шафа

Обличчя

Хліб

Склянка

Метро МЕТРО

Ніж

Жінка

Серце

Особові займенники

Родина

Дружина
Чоловік
Мати
Батько (тато)
Дочка
Син
Сестра
Діти

Брат
Дідусь
Бабуся
Онук
Онучка
Дядько
Тітка
Батькі

1. Це я. Мене звать Віктор. У мене є брат і сестра.

Це ти. Тебе звать.....

У тебе є.....

Це він. Його звать

У нього є.....

Це вона. Її звать

У неї є.....

Це ми. Нас звать

У нас є.....

Це ви. Вас звать

У вас є.....

Це Ви. Вас звати

У Вас є.....

Це вони. Їх звати

У них є.....

2. У тебе є сестра? У нього є брат?
У неї є подруга? У них є друзі?
У Вас є дружина?
У вас є дідусь і бабуся?
3. Я студент. Мене звати Аюб. Я приїхав з Марокко. У мене там батьки. Тут у мене один брат. Він теж студент.

1. Це Україна. Ми приїхали до України.
Ми приїхали до України з Марокко.
2. Хто ти?
 - Я марокканець.
 - Я студент. Я майбутній лікар.Хто вона?
 - Вона марокканка.Вона студентка. Вона майбутній лікар.
- Хто вони?
 - Вони марокканці.Вони студенти. Вони майбутні лікарі.
- Хто це?
 - Це наш викладач.
 - Ви давно вивчаєте українську мову?

- Ми вивчаємо українську мову нещодавно.
 - Ти давно вивчаєш українську мову?
 - Я вивчаю українську мову нещодавно.
 - Вона давно вивчає українську мову?
 - Вона вивчає українську мову нещодавно.
 - Вони давно вивчають українську мову?
 - Вони вивчають українську мову нещодавно.
 - Бажаю успіхів.
 - Бажаємо успіхів.
3. У тебе все вийде.
 У неї все вийде.
 У нього все вийде.
 У вас все вийде.
 У них все вийде.

Присвійні та особові займенники

1.

- Чия це ручка?
 Це твоя ручка?
 Це його ручка?
 Це її ручка?
 Це їх ручка?
 Чия це ручка?
 - Це Ваша ручка.

- Чия це ручка?
 Це твоя ручка?
 Це його ручка?
 Це її ручка?
 Це їх ручка?
 Чия це ручка?
 - Це ручка.

2. - Це моя ручка.

Це мої ручки.

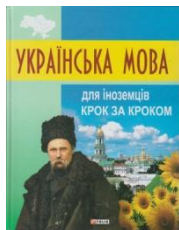
- Це твій олівець.

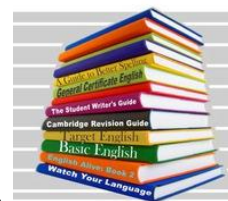
Це твої олівці.

- Це його підручник.

Це його підручники.

- Це її зошит.

Це її зошити.

- Це наш стіл.

mebelok

Це наші столи.

- Це ваша (Ваша) сумка.

Це ваші (Ваші) сумки.

- Це їхня світлина.

Це їхні світлини.

3. Тут лежить моя ручка.

Тут лежать мої ручки.

Там стоїть наш стіл.

Там стоять наші столи.

Ось висить наша таблиця.

Ось висять наші таблиці.

Тут сидить мій друг.

Тут сидять мої друзі.

4. Мене звати Дікра. Мені 18 (вісімнадцять) років. Я приїхала до України з Марокко. Я марокканка. У Марокко в мене батько, мати, брат, сестра, дідусь і бабуся. Я студентка. Тут я не одна. Тут у мене є друзі. Вони також майбутні лікарі.
5. Як тебе звати? Скільки тобі років?
Як вас (Вас) звати? Скільки вам (Вам) років?
6. Це твій батько? Як його звати? Скільки йому років?
Це твоя мати? Як її звати? Скільки їй років?
Це твій брат? Як його звати? Скільки йому років?
Це твоя сестра? Як її звати? Скільки їй років?
Це твій дідусь? Як його звати? Скільки йому років?
Це твоя бабуся? Як її звати? Скільки їй років?
Це твої друзі? Як їх звати? Скільки їм років?

Прикметники

1. Календар великий — календар маленький.

2. Вікно велике, а квітка маленька.

3. Стіл важкий, а крейда легка.

4. Дім високий, а дерево низьке.

Який ?		
великий	важкий	високий
≠	≠	≠
маленький	легкий	низький

1. - Це маленький календар?
- Так, маленький.
 - Це великий календар?
 - Ні, не великий.
 - Який це календар?
 - Це маленький календар.

- Це велике вікно?
- Так, велике.
- Це маленьке вікно?
- Ні, не маленьке.
- Яке це вікно?
- Це велике вікно.

1x1= 1 1x2= 2 1x3= 3 1x4= 4 1x5= 5 1x6= 6 1x7= 7 1x8= 8 1x9= 9	2x1= 2 2x2= 4 2x3= 6 2x4= 8 2x5= 10 2x6= 12 2x7= 14 2x8= 16 2x9= 18	3x1= 3 3x2= 6 3x3= 9 3x4= 12 3x5= 15 3x6= 18 3x7= 21 3x8= 24 3x9= 27	4x1= 4 4x2= 8 4x3= 12 4x4= 16 4x5= 20 4x6= 24 4x7= 28 4x8= 32 4x9= 36	5x1= 5 5x2= 10 5x3= 15 5x4= 20 5x5= 25 5x6= 30 5x7= 35 5x8= 40 5x9= 45
6x1= 6 6x2= 12 6x3= 18 6x4= 24 6x5= 30 6x6= 36 6x7= 42 6x8= 48 6x9= 54	7x1= 7 7x2= 14 7x3= 21 7x4= 28 7x5= 35 7x6= 42 7x7= 49 7x8= 56 7x9= 63	8x1= 8 8x2= 16 8x3= 24 8x4= 32 8x5= 40 8x6= 48 8x7= 56 8x8= 64 8x9= 72	9x1= 9 9x2= 18 9x3= 27 9x4= 36 9x5= 45 9x6= 54 9x7= 63 9x8= 72 9x9= 81	10x1= 10 10x2= 20 10x3= 30 10x4= 40 10x5= 50 10x6= 60 10x7= 70 10x8= 80 10x9= 90

- Це велика таблиця?
- Так, велика.
- Це маленька таблиця?

- Ні, не маленька.
- Яка це таблиця?
- Це велика таблиця.

- Це важкий стіл?
- Так, важкий.
- Це легкий стіл?
- Ні, не легкий.
- Який це стіл?
- Це важкий стіл.

- Це висока людина?
- Так, висока.
- Це низька людина?
- Ні, не низька.
- Яка це людина?
- Це висока людина.

- Це низьке дерево?
- Так, низьке.
- Це високе дерево?
- Ні, не високе.
- Яке це дерево?
- Це низьке дерево.

Прикметники та числівники

Який місяць?

Зимовий

Весняний

Літній

Осінній

Яка погода?

Зимова

Весняна

Літня

Осіння

Яке сонце?

Зимове

Весняне

Літнє

Осіннє

Які місяці?

Зимові

Весняні

Літні

Осінні

Скільки?

Один

Два

Три

Чотири

П'ять

Який місяць?

Перший

Другий

Третій

Четвертий

П'ятий

Яке число?

Перше

Друге

Третє

Четверте

П'яте

Шість

Шостий

Шосте

Весна!

Сім
Вісім
Дев'ять
Десять
Одинадцять
Дванадцять

Сьомий
Восьмий
Дев'ятий
Десятий
Одинадцятий
Дванадцятий

Сьоме
Восьме
Дев'яте
Десяте
Одинадцять
Дванадцять

Який місяць?

ЗИМА

Перший зимовий місяць
Другий зимовий місяць
Третій зимовий місяць

Перший весняний місяць
Другий весняний місяць
Третій весняний місяць

ЛІТО

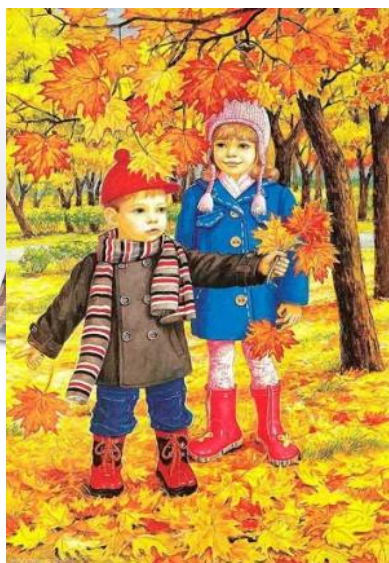
Перший літній місяць
Другий літній місяць
Третій літній місяць

Перший осінній місяць
Другий осінній місяць
Третій осінній місяць

Календар

ОСІНЬ

1. День.
2. День і тиждень.
3. День, тиждень і місяць.

4. День, тиждень, місяць і рік.
5. День, тиждень, місяць, рік і пора року.
6. День, тиждень, місяць, рік, пора року і зима.
7. День, тиждень, місяць, рік, пора року, зима і весна.
8. День, тиждень, місяць, рік, пора року, зима, весна і літо.
9. День, тиждень, місяць, рік, пора року, зима, весна, літо і осінь.
10. День, тиждень, місяць, рік, пора року, зима, весна, літо, осінь і грудень.
11. День, тиждень, місяць, рік, пора року, зима, весна, літо, осінь, грудень і січень.
12. День, тиждень, місяць, рік, пора року, зима, весна, літо, осінь, грудень, січень і лютий.
13. День, тиждень, місяць, рік, пора року, зима, весна, літо, осінь, грудень, січень, лютий і березень.
14. День, тиждень, місяць, рік, пора року, зима, весна, літо, осінь, грудень, січень, лютий, березень і квітень.
15. День, тиждень, місяць, рік, пора року, зима, весна, літо, осінь, грудень, січень, лютий, березень, квітень і травень.
16. День, тиждень, місяць, рік, пора року, зима, весна, літо, осінь, грудень, січень, лютий, березень, квітень, травень і червень.
17. День, тиждень, місяць, рік, пора року, зима, весна, літо, осінь, грудень, січень, лютий, березень, квітень, травень, червень і липень.
18. День, тиждень, місяць, рік, пора року, зима, весна, літо, осінь, грудень, січень, лютий, березень, квітень, травень, червень, липень і серпень.
19. День, тиждень, місяць, рік, пора року, зима, весна, літо, осінь, грудень, січень, лютий, березень, квітень, травень, червень, липень, серпень і вересень.
20. День, тиждень, місяць, рік, пора року, зима, весна, літо, осінь, грудень, січень, лютий, березень, квітень, травень, червень, липень, серпень, вересень і жовтень.
21. День, тиждень, місяць, рік, пора року, зима, весна, літо, осінь, грудень, січень, лютий, березень, квітень, травень, червень, липень, серпень, вересень, жовтень і листопад.
22. День, тиждень, місяць, рік, пора року, зима, весна, літо, осінь, грудень, січень, лютий, березень, квітень, травень, червень, липень, серпень, вересень, жовтень, листопад і календар.

1. Понеділок, вівторок, середа, четвер, п'ятниця, субота, неділя, понеділок, вівторок...

2. Який день?

Перший день
Другий день
Третій день
Четвертий день

П'ятий день
Шостий день
Сьомий день

Перший день і перший місяць
Другий день і другий місяць
Третій день і третій місяць
Четвертий день і четвертий місяць
П'ятий день і п'ятий місяць
Шостий день і шостий місяць
Сьомий день і сьомий місяць

Дієслова

1.

Я знаю
Я розмовляю
Я вивчаю
Я навчаюсь
Я читаю
Я відповідаю
Я працюю
Я вчу
Я говорю
Я буду вчити
Я буду вчитися
Я буду відпочивати
Я хочу писати
Я пишу і читаю українською
Я не працюю, я вчусь

Ми знаємо
Ми розмовляємо
Ми вивчаємо
Ми навчаємось
Ми читаємо
Ми відповідаємо
Ми працюємо
Ми вчимо
Ми говоримо
Ми будемо вчити
Ми будемо вчитися
Ми будемо відпочивати
Ми хочемо писати
Ми пишемо і читаємо українською
Ми не працюємо, ми вчимося

2.

Він розуміє
Він вчиться
Вона знає
Вона запитує
Вона читає
Він хоче
Він слухає
Вона пише
Він вчить
Він говорить
Вона навчається

Вони розуміють
Вони вчаться
Вони знають
Вони запитують
Вони читають
Вони хочуть
Вони слухають
Вони пишуть
Вони вчать
Вони говорять
Вони навчаються

Вона буде відпочивати
Вона вивчала
Він навчався
Він повторював

Вони будуть відпочивати
Вони вивчали
Вони навчались
Вони повторювали

3.

Ти відпочиваєш
Ти читаєш
Ти навчаєшся
Ти знаєш
Ти вчишся
Ти говориш
Ти хочеш
Ти повторюєш
Ти будеш робити
Ти будеш говорити
Ти будеш вчити
Ти слухав
Ти слухала
Ти вивчав
Ти вивчала

Ви відпочиваєте
Ви читаєте
Ви навчаєтесь
Ви знаєте
Ви вчитесь
Ви говорите
Ви хочете
Ви повторюєте
Ви будете робити
Ви будете говорити
Ви будете вчити
Ви слухали
Ви слухали
Ви вивчали
Ви вивчали

4.

Ми вивчаємо
Ми знаємо
Ми навчаємось
Ми запитуємо
Ми відповідаємо
Ми розуміємо
Ми розмовляємо
Ми читаємо
Ми слухаємо
Ми повторюємо
Ми працюємо
Ми відпочиваємо
Ми хочемо
Ми пишемо
Ми вчимо
Ми вчимося
Ми говоримо
Ми робимо

Ви вивчаєте
Ви знаєте
Ви навчаєтесь
Ви запитуєте
Ви відповідаєте
Ви розумієте
Ви розмовляєте
Ви читаєте
Ви слухаєте
Ви повторюєте
Ви працюєте
Ви відпочиваєте
Ви хочете
Ви пишете
Ви вчите
Ви вчитесь
Ви говорите
Ви робите

5.

Ми будемо вивчати

Ви будете вивчати

Ми будемо знати	Ви будете знати
Ми будемо навчатися	Ви будете навчатись
Ми будемо запитувати	Ви будете запитувати
Ми будемо відповідати	Ви будете відповідати
Ми будемо розуміти	Ви будете розуміти
Ми будемо розмовляти	Ви будете розмовляти
Ми будемо читати	Ви будете читати
Ми будемо слухати	Ви будете слухати
Ми будемо повторювати	Ви будете повторювати
Ми будемо працювати	Ви будете працювати
Ми будемо відпочивати	Ви будете відпочивати
Ми будемо хотіти	Ви будете хотіти
Ми будемо писати	Ви будете писати
Ми будемо вчити	Ви будете вчити
Ми будемо вчитися	Ви будете вчитися
Ми будемо говорити	Ви будете говорити
Ми будемо робити	Ви будете робити

6.

Ми вивчали, знали, навчались, запитували, відповідали, розуміли, розмовляли, читали, слухали, повторювали, працювали, відпочивали, хотіли, писали, вчили, вчилися, говорили, робили.

Ви вивчали, знали, навчались, запитували, відповідали, розуміли, розмовляли, читали, слухали, повторювали, працювали, відпочивали, хотіли, писали, вчили, вчилися, говорили, робили.

Вони вивчали, знали, навчались, запитували, відповідали, розуміли, розмовляли, читали, слухали, повторювали, працювали, відпочивали, хотіли, писали, вчили, вчилися, говорили, робили.

7.

Вони будуть вивчати
Вони будуть знати
Вони будуть навчатися
Вони будуть запитувати
Вони будуть відповідати
Вони будуть розуміти
Вони будуть розмовляти
Вони будуть читати
Вони будуть слухати
Вони будуть повторювати
Вони будуть працювати
Вони будуть відпочивати

Вони будуть хотіти
Вони будуть писати
Вони будуть вчити
Вони будуть вчитися
Вони будуть говорити
Вони будуть робити

8.

Вивчай!
Знай!
Навчайся!
Запитуй!
Відповідай!
Розумій!
Розмовляй!
Читай!
Слухай!
Повторюй!
Працюй!
Відпочивай!
Пиши!
Вчи!
Вчись!
Говори!
Роби!

Вивчайте!
Знайте!
Навчайтесь!
Запитуйте!
Відповідайте!
Розумійте!
Розмовляйте!
Читайте!
Слушайте!
Повторюйте!
Працюйте!
Відпочивайте!
Пишіть!
Вчіть!
Вчіться!
Говоріть!
Робіть!

Скажіть, будь ласка, яка сьогодні погода?

1. Сьогодні сяє сонце.

2. Іде дощ.

3. Дме сильний вітер.

4. Хмари на небі.

5. Іде сніг.

- Сьогодні холодний день?
- Так, холодний.
- Сьогодні холодно?
- Так, холодно.

- Сьогодні теплий день?
- Так, теплий.
- Сьогодні тепло?
- Так, сьогодні тепло (не холодно).

Який?

холодний \neq теплий

Як?

холодно \neq тепло (не холодно)

Казка «Який буває сніг»

Сперечалися маленькі північні пташки, який буває сніг. Літають і питають усюди.

- Золотий, – відповідає ранок.

- Блакитний, – говорить чисте небо.

- Синій-синій, – відповідають ялинки.

- Білий і теплий, – говорить біла куріпка і лягає спати у білий замет.

- Холодний, – кричать на подвір'ї птахи.

- Важкий, дуже важкий, – шепочуть дерева.

- Легкий, – шумить вітер і кружляє сніжинки.

- Червоний, – промовляє вечір.

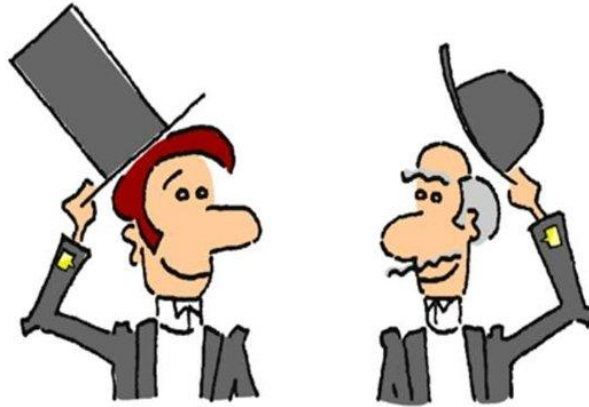
- Сріблястий, звичайно, – посміхається місяць.

- **Який буває сніг?**

- _____

Мовний етикет

Вітаю

Привіт

Добрий день

Доброго здоров'я

Доброго ранку

Ласкаво просимо

Будь ласка

Будьте ласкаві

Дякую

Дуже дякую

Спасибі

Дякую за увагу

Дуже приємно

Дуже приємно, дякую

Радий вас бачити

Перепрошую, пробачте, вибачте,

Даруйте

До побачення

Бувай! Бувайте!

До наступної зустрічі

На добраніч

Із задоволенням

Як вас звуть?

Бажаю успіхів!

На все добре!

Всього найкращого!

Як справи?

У тебе все вийде

Нічого. Це не страшно

Шкода

Так. Ні

Приємно познайомитись!

Смачного!

Урок 3

Називний відмінок

Вказівні займенники цей, той (інший), такий. Час дієслів

I. Який?

Цей дім.

Цей журнал.

Цей студент.

Цей олівець.

Цей годинник.

Який?

Той (інший) дім.

Той (інший) журнал.

Той (інший) студент.

Той (інший) олівець.

Той (інший) годинник.

Яка?

Ця ваза.

Ця картина.

Ця газета.

Ця студентка.

Ця дівчинка.

Яке?

Це вікно.

Яка?

Та (інша) ваза.

Та (інша) картина.

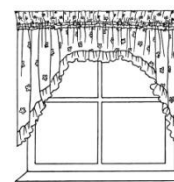
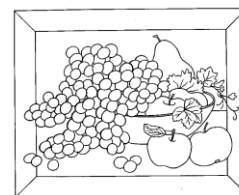
Та (інша) газета.

Та (інша) студентка.

Та (інша) дівчинка.

Яке?

Те (інше) вікно.

Це крісло.

Те (інше) крісло.

Це дерево.

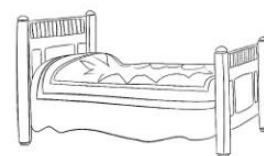
Те (інше) дерево.

Це дзеркало.

Те (інше) дзеркало.

Це ліжко.

Те (інше) ліжко.

Які?

Які?

Ці квіти.

Ті (інші) квіти.

Ці окуляри.

Ті (інші) окуляри.

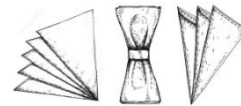
Ці книги.

Ті (інші) книги.

Ці серветки.

Ті (інші) серветки.

Ці яблука.

Ті (інші) яблука.

1. Ти не знаєш, де той новий підручник?

2. Мені потрібні ці теплі речі.

3. Мені подобається ця парасолька.

4. У Вас є інше морозиво?

5. Скажіть, будь ласка, скільки коштує це пальто? А те (інше)?

6. Скільки коштують ці окуляри? А ті (інші)?

II. 1. – Який студент приїхав з Алжиру?

– Той студент приїхав з Алжиру.

2. – Які студенти добре розмовляють українською?

– Ці марокканські студенти добре розмовляють українською.

3. – Хто не був учора?

– Той студент не був учора.

(Та студентка не була вчора.)

(Ті студенти не були вчора.)

4. – А є студенти, які багато працюють вдома?

– Звичайно, ця нова студентка багато працює вдома.

5. – Хто тепер буде читати діалог? Ці чи інші студенти?

– Мабуть, ці студенти будуть читати діалог. Вони дуже хочуть.

6. – Скажіть, будь ласка, у вас є зараз такий підручник і така таблиця?

А такі олівці? (ручки, маркери?)

– А таке місце у зошиті? Будемо писати й малювати.

Називний відмінок. Вказівний займенник такий:
КАНЦТОВАРИ

I. Який?

Які?

Такий зошит.

Такі зошити.

Такий блокнот.

Такі блокноти.

Такий коректор.

Такі коректори.

Такий пенал.

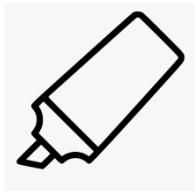
Такі пенали.

Такий олівець.

Такі олівці.

Такий маркер.

Такі маркери.

Яка?

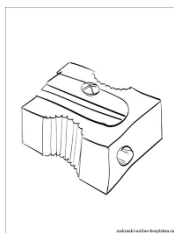
Які?

Така лінійка.

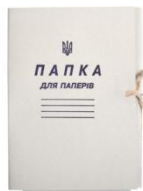
Такі лінійки.

Така підстругачка.

Такі підстругачки.

Така папка.

Такі папки.

Така ручка.

Такі ручки.

Така скріпка.

Такі скріпки.

Така кнопка.

Такі кнопки.

Така листівка.

Такі листівки.

Канцтовари (вказівні займенники та прикметники)

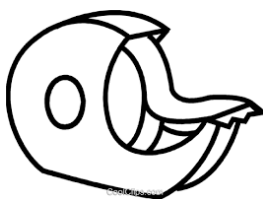
II. 1. – У вас є різнокольорові маркери?

Скільки коштує один такий маркер?

2. – У вас є прості олівці?

Скільки коштує один такий олівець?

3. – У вас є вузький скотч?

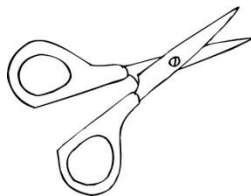

Скільки коштує один такий скотч?

4. – У вас є білий (≠кольоровий) папір?

Скільки коштує один такий лист?

5. – У вас є маленькі ножиці?

Скільки коштують одні такі ножиці?

6. – У вас є фарби і пензлі?

Скільки коштує одна така фарба і один такий пензлик?

III. 1. – Скажіть, будь ласка, у вас тільки такі пенали?

Скільки коштує один такий пенал?

2. – У вас є великі скріпки?

Скільки коштують такі великі скріпки?

3. – У вас є маленькі рюкзаки?

Скільки коштують такі рюкзаки?

4. – Мені потрібні святкові листівки.

У вас є святкові листівки?

5. – Мені потрібна ручка.

– У вас є ручки?

Скільки коштує така синя ручка?

IV. 1. – У мене вже є один такий клей,

одна така підстругачка,

одне таке збільшувальне скло,

одні такі ножиці.

V. 1. У тебе тільки такий скотч? А є інший?

У тебе тільки такий маркер? А є інший?

У тебе тільки такий олівець? А є інший?

У тебе тільки такий папір? А є інший?

У тебе тільки такий клей? А є інший?

2. У тебе тільки така ручка? А є інша?

У тебе тільки така лінійка? А є інша?

У тебе тільки така підстругачка? А є інша?

У тебе тільки така скріпка? А є інша?

У тебе тільки таке збільшувальне скло? А є інше?

3. У тебе тільки такі кнопки? А є інші?

У тебе тільки такі олівці? А є інші?

У тебе тільки такі скріпки? А є інші?

У тебе тільки такі листи? А є інші?

У тебе тільки такі ножиці? А є інші?

VI. 1. Цей (той, інший, такий) українсько-англійський словник лежить там.

2. Ця (та, інша, така) велика таблиця висить навпроти.

3. Це (те, інше, таке) домашнє завдання у мене є.

4. Ці (ті, інші, такі) нові ручки будуть тут.

5. Ці (ті, інші, такі) квіти стоять поруч.

– Який словник лежить там?

– Яка таблиця висить навпроти?

– Яке завдання у тебе є?

– Які ручки будуть тут?

– Які квіти стоять поруч?

Називний відмінок. Час дієслів

1. – Що ти робиш тут?
– Я навчаюсь.
2. – Що робить твій батько?
– Він працює. Він фармацевт.
3. – Що робить твій старший брат?
– Він вчиться. Він студент.
4. – Що роблять твої молодші брат і сестра?
– Вони теж вчаться. Брат – школяр. Сестра – школярка.
Вони школярі.

5. – Що роблять тут твої друзі?
– Вони також навчаються тут, як і я. Ми навчаємося разом.
6. – Де ти жив раніше?
– Раніше я жив у Марокко.
7. – Де ти живеш тепер?
– Тепер я живу в Україні, у Дніпрі.

1. – У тебе є друг?
– Так, у мене є друг.
2. – Як його звати?
– Його звати Закарія.
3. – Яка у вас група?
– У нас перша група.
4. – Ви вивчаєте українську мову разом?
– Так, ми вивчаємо українську мову разом.
– Ви давно вивчаєте українську мову?
– Ні, ми вивчаємо українську мову тільки два тижні.
5. – Це важка мова?
– Так, важка (нелегка).
6. – Ти пишеш українською?
– Так, я пишу українською.
7. – Ти читаєш українською?
– Так, я читаю українською.
8. – Ти розмовляєш українською?
– Так, я розмовляю

українською.

9. – Як ти розмовляєш українською?

– Я ще не дуже добре розмовляю українською.

10. – Чому ти ще не дуже добре розмовляєш українською?

– Тому що я приїхав до України нещодавно.

11. – Де ти навчався раніше?

Де ти навчаєшся тепер?

– Раніше я навчався в Марокко, тепер я навчаюсь в Україні.

читати	} як? українською (мовою)
писати	
говорити	
розмовляти	

вивчати що? українську мову

1. – Що ти робив учора?

– Вчора я відпочивав, був вихідний. У мене був вільний час.

Я гуляв, слухав музику, готував обід.

2. – Що ти будеш робити завтра?

– Завтра у нас уже будуть уроки, ми будемо вчитися: повторювати, вчити новий відмінок. Наша група багато працює. Усі вчаться добре.

– Що робить зараз твій друг? Ви приїхали до України разом?

– Так. Ось він, сидить поруч. Пише, читає, відповідає на питання, слухає, що пояснює викладач. Ми хороші студенти. Я думаю, усе у нас буде добре.

Прислівник (куди? де? коли?)

1. Вранці сонце тільки піднімається вгору.

Воно ще низько, внизу.

2. Вдень сонце вже високо. Воно сяє вгорі.

3. Ввечері сонце поступово опускається вниз, сідає.

4. Вночі з'являється місяць.

≠ підніматися куди? вгору | бути де? вгорі ≠ внизу
опускатися куди? вниз | сяяти де? вгорі

≠ підніматися коли? вранці, вдень, ввечері, вночі опускатися

бути, сяяти

Сонце сідає. (Переносне значення дієслова сідати.)

Називний відмінок. Пори року

Осінь, зима, весна, літо – це пори року. Чотири пори року – це дванадцять

місяців. Одна пора року – це три місяці. Що це? Це осінь.

Коли починають навчатися студенти і школярі? Студенти і школярі починають

навчатися восени. Що це? Це зима. Коли зимові канікули?

Зимові канікули є взимку. Що це? Це весна. Коли

з'являються листя і квіти? Листя і квіти з'являються навесні. Що це?

Це літо. Коли ви відпочиваєте? Ми відпочиваємо влітку.

У НАС Є ТАКІ ПРИКМЕТИ:

- ✓ Перший осінній день хороший – буде тепла осінь.
- ✓ Який перший зимовий день – така і вся зима.
- ✓ Перший сніг ще не початок зими.

✓ Перша ластівка ще не весна.

✓ Перші літні роси рясні – будуть ясні дні.

*** Який день?** Перший осінній день.

Перший зимовий день.

Який сніг? Перший сніг.

Яка ластівка? Перша ластівка.

Які роси? Перші літні роси.

*** Яке число сьогодні? (було вчора? буде завтра?)**

(1) Перше (11) одинадцять (21) двадцять перше (31) тридцять перше

(2) друге (12) дванадцять (22) двадцять друге

(3) третє (11) тринадцять (23) двадцять третє

(4) четверте (14) чотирнадцять (24) двадцять четверте

(5) п'яте (15) п'ятнадцять (25) двадцять п'яте

(6) шосте (16) шістнадцять (26) двадцять шосте

(7) сьоме (17) сімнадцять (27) двадцять сьоме

(8) восьме (18) вісімнадцять (28) двадцять восьме

(9) дев'яте (19) дев'ятнадцять (29) двадцять дев'яте

(10) десяте (20) двадцять (30) тридцять

– **Яка це академія?**

– **Це медична академія.**

– Який тут факультет?

– Тут підготовчий факультет.

– Звідки ви приїхали?

– Ми приїхали з Марокко.

Антоніми (який? яка? яке? які?)

- I. – Ти зараз вільний?
– Студенти зараз вільні?
– Це місце вільне?
– Вона зараз вільна?
– Ні, вона зараз зайнята.
– У тебе зараз є вільний час?
– Ні, я зараз зайнятий.
– У вас зараз є вільний час?
– Ні, ми зараз зайняті.

– Вчора ти був вільний?

У тебе вчора був вільний час?

Що ти робив?

який? вільний \neq зайнятий

яка? вільна \neq зайнята

яке? вільне \neq зайняте

які? вільні \neq зайняті

– Завтра ти будеш вільний?

У тебе завтра буде вільний час?

Що ти будеш робити?

II. 1. Це новий підручник?

Це старий підручник?

2. Це важкий стіл?

Це легкий стіл?

3. Це м'який стілець?

Це твердий стілець?

4. Це велике вікно?

Це маленьке вікно?

5. Це світла аудиторія?

Це темна аудиторія?

6. Це висока людина?

Це низька людина?

7. Це високі двері?

Це низькі двері?

8. Сьогодні холодний день?

Сьогодні теплий день?

9. Це тихий звук?

Це гучний звук?

10. Це холодна батарея?

Це гаряча батарея?

11. Це перший урок?

Це останній урок?

12. Це верхній поверх?

Це нижній поверх?

Називний відмінок. Слово. Словосполучення. Речення

(до тексту "Зимові місяці")

1) зима

холодна

довга

холодна й довга

холодна й довга зима

у нас

у нас зима

скільки триває зима

літо

спекотне

тепер спекотне

спекотне літо

дуже спекотне

дуже спекотне літо

2) сніг

йде

йде сніг

часто

часто йде

часто йде сніг

багато

його багато

коли його багато

3) машина – машини

снігоприбиральні

снігоприбиральні машини

потрібні снігоприбиральні машини

працюють

5) одяг

теплий

зимовий

теплий одяг

зимовий одяг

теплий зимовий одяг

треба теплий зимовий одяг

взуття

зручне

зимове

зручне зимове взуття

б) свято – свята

свято

веселе

яскраве

веселе і яскраве свято

веселі

дуже веселі

дуже веселі свята

інші свята

взимку

взимку є

взимку є свята

взимку є дуже красиві

7) людина – люди

купують

люди купують

ялинки

вони працюють	купують ялинки
вночі	готують
вдень	багато
вночі і вдень	багато готують
працюють і вночі, і вдень	вдома
4) проблема – проблеми	готують вдома
є проблеми	8) лютий
опалення	ось лютий
опалювальний	ось, нарешті, лютий
сезон	час
опалювальний сезон	проводжати
починається	час проводжати
опалювальний сезон починається	час проводжати зиму
температура	9) місяць – місяці
середньодобова температура	зимові – не зимові
нижче, ніж + 8°	зимові місяці
	не зимові місяці
	листопад
	може бути
	листопад може бути
	холодний
	може бути холодний
	осінній
	останній
	10) березень
	перший
	весняний
	перший весняний місяць

Зимові місяці

Зима в нас довга і холодна, а літо тепер дуже спекотне. Скільки триває зима? По-перше, часто йде сніг, а коли його багато, потрібні

снігоприбиральні машини.

Вони працюють і вночі, і

вдень. І ще є проблеми. Наприклад, опалення.

Опалювальний сезон починається, коли середньодобова температура нижче, ніж $+ 8^{\circ}$ (плюс вісім градусів). Треба теплий зимовий одяг: шуби, пальта, куртки, шапки, шарфи, рукавички, також зручне зимове взуття.

Взимку є чудові свята: Різдво, Новий рік та інші.

Люди купують ялинки, багато готують вдома.

І ось, нарешті, лютий: час проводити зиму. І це також свято – веселе, яскраве.

Зимові місяці: грудень, січень, лютий, але й листопад може бути

холодним, і березень.

Листопад і березень не зимові місяці. Листопад – останній осінній місяць, а березень – перший весняний місяць.

- Яка зима в Україні? Яке літо?
- Чому потрібні снігоприбиральні машини взимку?
- Коли вони працюють?
- Коли починається опалювальний сезон?
- У вас є теплий одяг?
- Що ви знаєте про зимові місяці і свята?
- Скільки триває зима?

Урок 4

Місцевий відмінок (однина)

Місцевий відмінок: місце (де?)

Іменники і прикметники в місцевому відмінку

Місто Дніпро

Я знаю, що в місті є великий сучасний аквапарк.

Ми ще не були у великому сучасному аквапарку.

Я знаю, що в місті є оперний театр.

Ми ще не були в оперному театрі.

Я знаю, що в місті є Преображенський собор.

Ми ще не були у Преображенському соборі.

Я знаю, що в місті є залізничний вокзал і метро.

Ми ще не були на залізничному вокзалі і в метро.

Я знаю, що в місті є новий міст.

Ми ще не були на новому мосту.

Я знаю, що в місті є унікальний трубний завод «Інтерпайп».

Ми ще не були на унікальному трубному заводі «Інтерпайп».

Я знаю, що в місті є художній музей.

Ми ще не були в художньому музеї.

Я знаю, що в місті є історичний музей.

Ми ще не були в історичному музеї.

Я знаю, що в місті є ракетно-космічний парк.

Ми ще не були у ракетно-космічному парку.

Я знаю, що в місті є відомий медичний центр – лікарня імені Мечникова.

Ми ще не були у відомому медичному центрі – лікарні імені Мечникова.

Я знаю, що в місті є міський планетарій.

Ми ще не були в міському планетарії.

Я знаю, що в місті є найбільший і найстаріший парк – парк імені Шевченка.

Ми ще не були в найбільшому і найстарішому парку – парку імені Шевченка.

Я знаю, що в місті є Європейська площа.

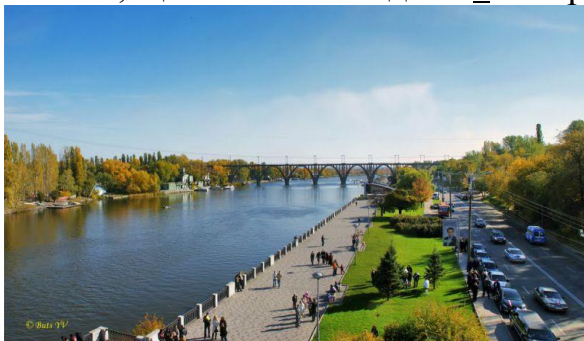
Ми ще не були на Європейській площі.

Я знаю, що в місті є велика футбольна арена.

Ми ще не були на великій футбольній арені.

Я знаю, що в місті є найдовша в Європі набережна.

Ми ще не були на найдовшій в Європі набережній.

Я знаю, що в місті є історичне місце – Соборна площа.

Ми ще не були на історичному місці – Соборній площі.

Я знаю, що в місті є концертна зала.

Ми ще не були в концертній залі.

Я знаю, що в місті є обласна філармонія.

Ми ще не були в обласній філармонії.

Я знаю, що в місті є міська бібліотека.

Ми ще не були в міській бібліотеці.

Я знаю, що в місті є виставкова галерея.

Ми ще не були у виставковій галереї.

Я знаю, що в місті є літня французька карусель.

Ми ще не катались на літній французькій каруселі.

Я знаю, що в місті є дитяча залізниця в парку імені Глоби.

Ми ще не катались на дитячій залізниці в парку імені Глоби.

Я знаю, що в місті є річковий транспорт.

Ми ще не каталися на річковому транспорті.

Я знаю, що в місті є (що?)

великий сучасний аквапарк.
оперний театр.
Преображенський собор.
залізничний вокзал і метро.
новий міст.
унікальний трубний завод
«Інтерпайп».
художній музей.
історичний музей.
ракетно-космічний парк.
відомий медичний центр – лікарня
імені Мечникова.
міський планетарій.
найбільший і найстаріший парк –
парк імені Шевченка.
Європейська площа.
велика футбольна арена.
найдовша в Європі набережна.
історичне місце – Соборна площа.
концертна зала.
обласна філармонія.
міська бібліотека.
виставкова галерея.

літня французька карусель.
дитяча залізниця в парку імені
Глоби.
річковий транспорт.

Ми ще не були (де?)

у великому сучасному аквапарку.
в оперному театрі.
у Преображенському соборі.
на залізничному вокзалі і в метро.
на новому мосту.
на унікальному трубному заводі
«Інтерпайп».
в художньому музеї
в історичному музеї.
у ракетно-космічному парку.
у відомому медичному центрі – лікарні
імені Мечникова.
у міському планетарії.
у найбільшому і найстарішому парку –
парку імені Шевченка.
на Європейській площі.
на великій футбольній арені.
на найдовшій в Європі набережній.
на історичному місці – Соборній площі.
в концертній залі.
в обласній філармонії.
в міській бібліотеці.
у виставковій галереї.

Ми ще не катались
на літній французькій каруселі.
на дитячій залізниці в парку імені Глоби.
на річковому транспорті.

Місцевий відмінок: місце (де?)

Прикметники й порядкові числівники в місцевому відмінку

Присвійні займенники в місцевому відмінку

Наше навчання

I.

1. – Який це курс? – Це перший курс.

– На якому курсі навчаються твої друзі?

– Мої друзі навчаються на першому курсі.

2. – Який це факультет? – Це стоматологічний факультет.

– На якому факультеті навчаються твої друзі?

– Мої друзі навчаються на стоматологічному факультеті.

3. – Який це факультет? – Це підготовчий факультет.

– На якому факультеті ти займаєшся?

– Я займаюсь на підготовчому факультеті.

4. – Який це гуртожиток? – Це шостий гуртожиток.

– У якому гуртожитку ти живеш?

– Я живу в шостому гуртожитку.

5. – Який це поверх? – Це третій поверх.

– На якому поверсі твоя кімната?

– Моя кімната на третьому поверсі.

6. – Яка це група? – Це друга група.

– У якій групі ти навчаєшся?

– Я навчаюсь у другій групі.

7. – Яка це аудиторія? – Це сьома аудиторія.

– У якій аудиторії займається твоя група?

– Моя група займається в сьомій аудиторії.

II.

Запам'ятайте питання:

1. На якому курсі навчаються твої друзі?

2. На якому факультеті навчаються твої друзі?

3. На якому факультеті ти навчаєшся?

4. В якому гуртожитку ти живеш?

5. На якому поверсі твоя кімната?

6. В якій групі ти займаєшся?

7. В якій аудиторії займається твоя група?

III.

1. Це моя група. У моїй групі 12 студентів.

2. Це твоя група. У твоїй групі також 12 студентів.

3. Це його стіл. На його столі є підручники й зошити.

4. Це її стіл. На її столі лежать підручники.
5. Це наша аудиторія. У нашій аудиторії висять таблиці.
6. Це ваш клас. У вашому класі зараз заняття.
7. Це їхній гуртожиток. В їхньому гуртожитку 10 поверхів.
 - У чийй групі 12 студентів?
 - На чиєму столі лежать підручники?
 - На чиєму столі є підручники й зошити?
 - У чийй аудиторії висять таблиці?
 - У чиєму класі зараз заняття?
 - У чиєму гуртожитку 10 поверхів?

Місцевий відмінок: місце (де?)

Особові займенники в місцевому відмінку

1. - Це я. Я майбутній лікар. На мені білий халат.

- Це ти. Ти майбутній лікар. На тобі також білий халат.

2. - Це на́ше вікно́ (воно́). На вікні сто́ять кві́ти.
На ньóму сто́ять кві́ти.

3. - Це наш календар (він).

У календарі є малюнки.

У ньому є малюнки.

4. - Це наша дошка (вона).

На дощі ми пишемо слова і речення.

На ній ми пишемо слова і речення.

5. - Це наші столи (вони). На них лежать книги.

Місцевий відмінок: транспорт (їхати на чому? як?)

На вулиці

1. Скажіть, будь ласка, де тут зупинка трамвая?

- Ось вона.

- Дякую.

- Будь ласка.

2. Ви їдете на автобусі?

- Так, на автобусі.

- Я також їду на автобусі.

- Це добре. Будемо їхати разом.

3. - Ви їдете на трамваї?
- Ні, ми їдемо не на трамваї, а на тролейбусі.
- Шкода.

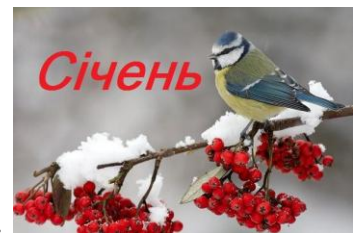
В аудиторії

- Ти йшов чи їхав сьогодні в інститут?
- Їхав, як завжди.
- Як (на чому?) ти їхав?
- На маршрутці.
- А твої друзі?
- Ми їхали разом.
- А хто йшов пішки?
- Я йшов пішки. (Ми йшли пішки).

Місцевий відмінок: час (коли?)

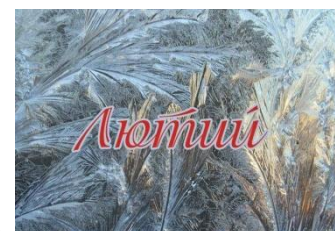
I.

1. – Коли (в якому місяці?) закінчується перший семестр?

- Перший семестр закінчується в січні (січень).

2. – Коли (в якому місяці?) починається другий семестр?

- Другий семестр починається в лютому (лютий).

3. – Коли (в якому місяці?) ви будете навчатися на першому курсі?
- На першому курсі ми будемо навчатися у вересні (вересень).
4. – Коли (в якому місяці?) починаються заняття на першому

курсі?

- Заняття на першому курсі починаються у вересні (вересень).
5. – Коли (в якому місяці?) у вас будуть екзамени?

- Екзамени будуть у нас у червні (червень).
6. – Коли (в якому місяці?) зазвичай бувають літні канікули?

- Літні канікули зазвичай бувають у липні і серпні (липень, серпень).

7. – Коли (в якому місяці?) студенти повертаються до України?

- Студенти повертаються до України у серпні (серпень).

II.

1. – Коли (в якому році?) ви закінчили школу?
- Ми закінчили школу в цьому році (цей рік).
 - Ми закінчили школу в минулому році (минулий рік).

2. – Коли (в якому році?) ви приїхали до України?

- Ми приїхали до України в цьому році (цей рік).

3. – Коли (в якому році?) ви познайомились?

- Ми познайомились в цьому році (цей рік).

4. – Коли (в якому році?) ви почали навчатись тут?

- Ми почали навчатись тут в цьому році (цей рік).

5. – Коли (в якому році?) ви будете навчатися на першому курсі?

- Ми будемо навчатися на першому курсі в наступному році (наступний рік).

Дієслова + М.в. (коли?)

починатися ≠ закінчуватися

навчатися

бути

бувати

повертатися

почати ≠ закінчити

приїхати

познайомитися

Місцевий відмінок

Дієслово брати участь в (у) чому?

Ми хочемо брати участь

у національному святі (національне свято).

у шахматному турнірі (шахматний турнір).

у спортивному змаганні (спортивне змагання).

у модному показі (модний показ).

у науковій конференції (наукова конференція).

у музичній програмі (музична програма).

у студентській олімпіаді (студентська олімпіада).

у святковому концерті (святковий концерт).

в екскурсії або подорожі (екскурсія, подорож).

у посвяті в студенти (посвята в студенти).

Урок 5

Знахідний відмінок

Що ви бачите
тут?

Кого ви
бачите тут?

1. Називний відмінок хто? що?
4. Знахідний відмінок кого? що?
6. Місцевий відмінок де? в(у), на кому? чому?

Що тут?
Хто тут?
Де ви займаєтесь?

Знахідний відмінок: об'єкт що?

Я розгортаю зошит,
беру ручку,
пишу число (дату),
повторюю правило,
слухаю речення (фрази),
повторюю речення (фразу),
пишу диктант,
закінчую писати диктант,
ставлю крапку,
перевіряю текст,
виправляю одну помилку,
згортаю зошит.

Що я розгортаю?
Що я беру?
Що я пишу?
Що я повторюю?
Що я слухаю?
Що я повторюю?
Що я пишу?
Що я закінчую писати?
Що я ставлю?
Що я перевіряю?
Що я виправляю?
Що я згортаю?

– Де тут нові закінчення?

Дієслова + Зн. в.: об'єкт що?

розгортати
брати
писати
слухати
повторювати
закінчувати
ставити
перевіряти
виправляти
згортати

Що можна розгортати?
Що можна брати?
Що можна писати?
Що можна слухати?
Що можна повторювати?
Що можна закінчувати?
Що можна ставити?
Що можна перевіряти?
Що можна виправляти?
Що можна згортати?

Один диктант
Одне правило
Одна помилка

Слухати, писати один диктант
Учити, повторювати одне правило
Робити, виправляти одну помилку

Ви вивчаєте українську мову
майже місяць.

- Що ви вже знаєте?
- Ми вже знаємо букви, називний відмінок, місцевий відмінок, запитання, відповіді, правила, винятки, рід, число, однину, множину, теперішній час, минулий час, майбутній час.

– Що ви вчите зараз?

- Зараз ми починаємо вчити новий відмінок, нові запитання, закінчення, дієслова.

вивчати що? українську мову
вчити що? граматику

починати ≠ закінчувати

1. – Що ти береш на урок?
(береш = приносиш)
– На урок я беру підручник, зошит, ручку, лінійку, олівці.
2. – Що ти береш у бібліотеці?
– У бібліотеці я беру книги, словники.
3. – Що ви берете в деканаті?
(берете = отримуйте)
– У деканаті ми беремо довідки, допуски.
4. – Що вона бере в магазині?

- (бере = купує)
- У магазині вона бере продукти, косметику, канцтовари.
5. – Що вони беруть у буфеті?
(беруть = купують)
– У буфеті вони беруть сік, каву, піцу, морозиво, тістечка.
6. – Що Ви берете в кафе?
(берете = замовляєте)
– У кафе я беру фрукти, десерт.

– Чай готовий?
– Так, готовий.

– Борщ готовий?
– Так, готовий.

– Десерт готовий?
– Так, готовий.

– Піца готова?
– Так, готова.

– Суфле готове?
– Так, готове.

– Печиво готове?
– Так, готове.

– Ви готові робити замовлення?
– Так, я готовий робити замовлення.

Так, я можу робити замовлення.
робити (що?) замовлення =
замовляти (що?)

– Що ви замовляєте?
– Я замовляю суфле.

Ми замовляємо каву.

Дієслова + Зн. в.: об'єкт що?

приносити	що? (Зн. в.)
отримувати	десерт
купувати	сніданок
замовляти	обід
брати	вечерю
	перше
	друге

Я
замовляю
роблю замовлення
готую
їм
хочу

на що? (Зн. в.)
на десерт
на сніданок
на обід
на вечерю
на перше
на друге

- На перше я готую суп (Зн. в.).
 На друге я готую овочі та м'ясо (Зн. в.).
 – Що ти готуєш на перше?
 – Що ти готуєш на друге?
 – Що ти хочеш на десерт?
 – Що ти будеш пити?

Готувати. Снідати. Обідати. Вечеряти (що робити?)

1. Зараз ранок. – Ти готуєш сніданок? Ти снідаєш вранці?

– Так, я готую сніданок і снідаю вранці.

бутерброд,

Мій сніданок – це чай,

яйце.

2. Зараз день.

– Ти готуєш обід? Ти обідаєш вдень?

– Ні, я не готую обід і не обідаю вдома.

Я студент. У нас є їдальня.

– Зазвичай мій обід – це суп, салат, м'ясо, овочі, фрукти, компот.

3. Зараз вечір. – Ти готуєш вечерю? Ти вечеряєш вдома?

– Так, я готую і вечеряю вдома. Моя вечеря – це риба, овочі, фрукти.

<u>Що це?</u>	<u>Що це?</u>	<u>Коли?</u>
Сніданок	Ранок	Вранці
Обід	День	Вдень
Вечеря	Вечір	Ввечері

Що ти робиш?
Вранці я снідаю. (снідати)
Вдень я обідаю. (обідати)
Ввечері я вечеряю. (вечеряти)
– Коли ти снідаєш?
– Коли ти обідаєш?
– Коли ти вечеряєш?

Це мій друг Валід. Він їсть тричі (три рази) на день.

Сніданок	він готує.
Обід	він замовляє.
Вечерю	він готує.

На обід він замовляє багато: борщ, кашу, салат, м'ясо, десерт, компот. Він обідає в їдальні.

На вечерю він готує рис або картоплю, рибу, п'є чай.

На сніданок він готує тільки каву.

Готувати (як?) смачно. Усе було дуже смачно.

Марокканська кухня (яка?) смачна.

Торт (який?) смачний. Дякую за торт.

Суфле (яке?) смачне. Дякую за суфле.

Кава (яка?) смачна. Дякую за каву.

Яблука (які?) смачні. Дякую за яблука.

Дякувати за що?

- За торт.

- За суфле.

- За каву.

- за яблука.

Які корисні продукти ви знаєте?

Сік корисний?

Мед корисний?

Лимон корисний?

Риба корисна?

Фрукти корисні?

Це корисно.

Знахідний відмінок: об'єкт (що? кого?)

Дієслова + Зн. в. (що?)

любити фрукти...
вибирати тістечко...
замовляти десерт...
хотіти чай...
їсти кашу...
пити воду...
пропонувати перше і друге...
пробувати нову страву...
оплачувати рахунок...
вживати корисну їжу...
показувати меню...
давати серветки...
готувати овочі...
купувати продукти...

Дієслова + Зн. в. (кого?)

слухати батька...
бачити матір...
запрошувати подругу...
пригощати друга...
проводжати гостя...
зустрічати сусіда...
любити сестру...
чекати інспектора...
шукати товариша...
знати старшокурсника...
запитувати лікаря...
згадувати родину...
не забувати сім'ю...
розуміти викладача...

– Дайте мені, будь ласка, цей шоколад.

– Дайте мені, будь ласка, це морозиво.

– Дайте мені, будь ласка, ці фрукти.

Ви знаєте цього студента?

(цей студент)

Ви знаєте цю студентку?

(ця студентка)

Як звати того юнака? (той юнак)

Як звати ту дівчину? (та дівчина)

Займенники свій, своя, своє, свої

Я беру мою (=свою) книгу.
свою вулицю, свою родину,
Ти береш твою (=свою) книгу.
Ми беремо нашу (=свою) книгу.
свою школу, своє місто,
Ви берете вашу (=свою) книгу.

Я згадую свій дім, свій сад,
свою сестру, свого брата,
свого вчителя, свого тренера,
свої квіти...

Він бере	свою книгу.
Вона бере	свою книгу.
Вони беруть	свою книгу.

Знахідний відмінок: об'єкт що? кого?

1. Це наш перший розклад.
Я добре знаю наш перший
розклад.
студента.

1. Це ваш колишній студент?
Я знаю вашого колишнього

У нашому першому розкладі
є тільки українська мова.

На вашому колишньому студенті
завжди білий халат.

2. Це наша українська абетка.
Я бачу тут нашу українську

2. Це наша група, мої друзі.
Щодня я бачу нашу групу.

абетку.

У нашій українській абетці
33 літери.

- Що це?
- Що я добре знаю?
Що я бачу тут?
- Де є тільки українська мова?
Де 33 літери?

У нашій групі 10 студентів.

- Хто це?
- Кого я знаю? Кого я бачу щодня?
- На кому завжди білий халат?
Де 10 студентів?

Що в тебе нового? (Які в тебе новини?) Ти почав вивчати українську мову? Ти щодня відвідуєш заняття?
Бажаю успіхів!

- 1.– Саміре, дайте мені, будь ласка, розклад.
Дякую за розклад.
- 2.– Дайте мені, будь ласка, історію хвороби.
Дякую за історію хвороби.

- Ти часто навідуєш свого нового друга? Ти хочеш їхати в гості?
Гарної поїздки!

- 3.– Докторе Саміре, Ви бачили нового пацієнта?
Ви оглядали нового пацієнта?
Ви знаєте діагноз?
Ви писали історію хвороби?

відвідувати що?
навідувати кого?

- Що ви відвідуєте тут?
- Кого ви навідуєте тут?

- 4.– Докторе Надо, Ви навідували нову пацієнтку?

Де вона знаходиться зараз?
Як вона себе почуває?

- 5.– Скажіть, будь ласка, студенти-медики вивчають тільки медицину?

Який у них робочий тиждень?

Ви готові працювати так увесь тиждень:
три-чотири заняття на день?

Знахідний відмінок: напрямок руху (куди?)

Дієслова ходити (пішки), їздити (на чому?) - **куди?**

Що це? (Н. в.)	<u>Де?</u> бути, бувати (М.в)	<u>Куди?</u> ходити, їздити (Зн.в.) <u>Куди?</u> повертатися (Зн.в.)
гуртожиток	в (у) гуртожитку	в (у)гуртожиток
деканат	в (у) деканаті	в (у) деканат
п'ятий поверх	на п'ятому поверсі	на п'ятий поверх
факультет	на факультеті	на факультет
інститут	в інституті	в інститут
університет	в університеті	в університет
урок	на уроці	на урок
парк	в (у) парку	в (у) парк
музей	в (у) музеї	в (у) музей
школа	в (у) школі	в (у) школу
академія	в академії	в академію
бібліотека	в (у) бібліотеці	в (у) бібліотеку
лекція	на лекції	на лекцію
аудиторія	в аудиторії	в аудиторію
їдальня	в їдальні	в їдальню
лікарня	в (у) лікарні	в (у) лікарню
практика	на практиці	на практику
екскурсія	на екскурсії	на екскурсію
площа	на площі	на площу
вулиця	на вулиці	на вулицю
зупинка	на зупинці	на зупинку
річка	на річці	на річку
робота	на роботі	на роботу
заняття	на занятті	на заняття
інше місце	в іншому місці	в інше місце
море	на морі	на море

1. Я був в академії. = Я ходив (їздив) в академію.
Зараз я повертаюся в гуртожиток. Мій друг також повертається в гуртожиток.

2. Ми були на морі. = Ми їздили на море. Зазвичай ми повертаємося в місто машиною. У цьому році ми поверталися в місто потягом.

3. Студенти бувають на практиці вранці. = Студенти ходять (їздять) на практику вранці. Потім вони повертаються в академію на заняття.

4. Вони часто бувають на річці. = Вони часто ходять на річку. Повертаються в гуртожиток також пішки.

5. Ви були в буфеті? = Ви ходили в буфет? Будь ласка, повертайтеся в аудиторію вчасно.

6. Вона була в селі. = Вона їздила в село. Вона не хотіла повертатися в гучне місто.

Дієслова поспішати (куди?), запізнюватися (куди?)

– Аюб поспішає?	– Він запізнюється?	– Аюб повертається?
– Так, він поспішає.	– Так, запізнюється.	– Так, повертається.
– Маруа поспішає?	– Вона запізнюється?	– Маруа повертається?
– Так, вона поспішає.	– Так, запізнюється.	– Так, повертається.
– Ми поспішаємо?	– Ми запізнюємось?	– Ми повертаємось?
– Так, ми поспішаємо.	– Так, запізнюємось.	– Так, повертаємось.

– Ви поспішаєте?	– Ви запізнюєтесь?	– Ви повертаєтесь?
– Так, я поспішаю.	– Так, запізнююся.	– Так, повертаємось.
– Ти поспішаєш?	– Ти запізнюєшся?	– Ти повертаєшся?
– Ні, я не поспішаю.	– Ні, не запізнююся.	– Так, повертаюся.
– Вони поспішають?	– Вони запізнюються?	– Вони повертаються?
– Так, вони поспішають.	– Іноді запізнюються.	– Так, повертаються.

- Куди вони поспішають?
 – Куди вони запізнюються?
 – Куди вони повертаються?

Вони поспішають, вони запізнюються.

Вони поспішають в інститут, вони запізнюються.

Вони поспішають в інститут, вони запізнюються на перший урок.

Дієслова йти (іти) (пішки),
ходити (пішки),

їхати (на чому?) } куди?
їздити (на чому?) }

Я йду в бібліотеку.
 Ти йдеш у музей?
 Він іде в парк.
 Ми йдемо в кафе.
 Ви йдете в буфет?

Я ходжу в бібліотеку.
 Ти ходиш у музей?
 Він ходить у парк.
 Ми ходимо в кафе.
 Ви ходите в буфет?

Я їду в театр.
 Ти їдеш у клуб?
 Він їде на море.
 Ми їдемо в ліс.
 Ви їдете на ринок?

Я їжджу в театр.
 Ти їздиш у клуб?
 Він їздить на море.
 Ми їздимо в ліс.
 Ви їздите на ринок?

Вони йдуть у банк.

Вони ходять у банк.

Вони їдуть на пляж.

Вони їздять на пляж.

Сьогодні вранці він ішов в інститут пішки, тому що

Сьогодні вранці він був у лікарні. = Сьогодні вранці він ходив у

Вчора він їхав у гуртожиток автобусом. Вона теж їхала

Вчора він їздив в академію. = Вчора він був в академії,

не працював	лікарню.	в гуртожиток	ходив у деканат та
транспорт.	Сьогодні вранці	автобусом.	писав заяву
Вона йшла.	вона була в	Вони їхали	на допуск.
Вони йшли.	лікарні. =	в гуртожиток	
Коли вони йшли,	Вона ходила	разом.	
вони бачили:	в лікарню.		
стоять трамваї.	Сьогодні вранці		
	вони		
	були в лікарні. =		
	Вони ходили		
	в лікарню.		

Порівняйте:

Де? Місце (М. в.)

бути в аудиторії
знаходитися в магазині
жити в центрі
вчитися в школі
навчатися в академії
відпочивати на перерві
працювати в офісі
обідати в кафе
купувати в супермаркеті
бувати в театрі
сидіти на стільці
лежати на дивані
висіти на стіні
стояти в кутку

Куди? Напрямок руху (Зн. в.)

йти в аудиторію
ходити в магазин
їхати в центр
їздити в школу
поспішати в академію
запізнюватися на урок
повертатися в офіс

Дієслово запрошувати Кого? Куди?

Запрошувати кого?

мене
тебе
його
її
нас
вас
їх

Запрошувати куди?

в (у) гості
в (у) парк
на обід
на день народження
на свято
на концерт
на футбол

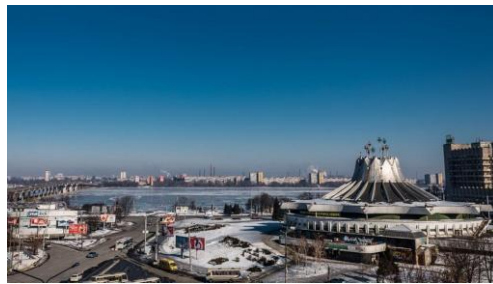
– Я запрошую тебе у своє рідне місто.
 – Дякую за запрошення. Приїду із задоволенням.
 Я також запрошую тебе в гості.

– Ти згоден? – Так, я згоден.
 – Ти згодна? – Так, я згодна.
 – Ви згодні? – Так, ми згодні.

Ти сам усе побачиш і почувеш.
 Ти сама все побачиш і почувеш.
 Ви самі все побачите і почувете.

1. Цей парк особливий.
Ця вулиця особлива.
Це місто особливе.
Ці місця особливі.
 2. Цей парк найгарніший.
Ця вулиця найгарніша.
Це місто найгарніше.
Ці місця найгарніші.
 3. Рідний дім найкращий.
Рідна вулиця найкраща.
Рідне місто найкраще.
Рідні місця найкращі.
 4. Свій дім найулюбленіший.
Своя вулиця найулюбленіша.
Своє місто найулюбленіше.
Свої міста найулюбленіші.
- найгарніше місто,

5. Який?

Особливий, найгарніший,
найкращий, найулюбленіший, рідний.

Вулиця:

найгарніша вулиця,
найгарніша вулиця світу.

Місто:

сучасне місто,
в (у) «серці» сучасного міста,

в (у) найгарнішому місті,
жити в найгарнішому місті,
кожне місто,
у кожному місті є...,
кожне місто особливе,
рідне місто,
рідне місто найкраще.

Урок 6

Види дієслова. Недоконаний і доконаний вид.

Повторюємо відому інформацію.

Нухаїла говорить, що вона хороша студентка.

Самір говорить, що він хороший студент.

Нухаїла і Самір говорять, що вони хороші студенти.

- Це Аммар. Хто він?
- Він студент, вивчає українську мову вже 3 роки.
- Хто говорить, що Аммар хороший студент?
- Викладач говорить, що Аммар хороший студент.
- Що він робить?
- Він багато працює самостійно,
 - вчить нові слова,
 - читає книги,
 - дивиться українські фільми,
 - виконує всі рекомендації викладача,
 - намагається виконувати всі домашні завдання.
- Хто Мохіні?
- Студент, навчається на першому курсі.
- А як навчається Мохіні?
- Він навчається добре,
 - отримує «4» і «5»;
 - уже розуміє українську мову,
 - але розмовляє українською не дуже добре,
 - у диктанті робить помилки. Чому?
- Що говорить Аммар?
- Тобі все вдасться.
- Що відповідає Мохіні?
- Я буду старанним, як ти.
 - Я буду намагатися вчитися добре.

Деканат

Як називається наш деканат?

Де він знаходиться?

Ви знаєте, хто працює в деканаті?

Що вони роблять? Які проблеми вирішують?
 Кого викликають у деканат? Чому?
 Кого не викликають у деканат?
 Чому цього студента не викликають у деканат?
 Чому цю студентку не викликають у деканат?
 Як вони навчаються? Вони старанні? Що вони намагаються робити?

Він старанний. Він намагається писати букви правильно.
 Вона старанна. Вона намагається виконувати всі домашні завдання.
 Вони старанні. Вони намагаються вчити граматику щодня,
 розмовляти українською, не пропускати заняття.
 Вони все роблять старанно.
 Займатися де? Наша група займається в маленькій аудиторії.
 навчатися де? Скоро ми будемо навчатися на першому курсі.
 вчитися де? Мій брат також вчиться в академії.
 вивчати що? Студенти-медики вивчають не тільки медицину.
 вчити що? Звичайно, треба вчити граматику, правила.
 знати що? Ми добре знаємо французьку й англійську мови.
 розуміти що? Я розумію нову тему.

Доконаний вид (що зробити?)

Куди? (Зн. в.)		Де? (М. в.)			
ставити	} що? куди?	стояти	} де?	1. Я ставлю стілець у куток. Я поставила стілець у куток.	
поставити		лежати		Стілець стоїть у кутку.	
класти		висіти		2. Я кладу підручник на стіл. Я поклала підручник на стіл.	
покласти				Підручник лежить на столі.	
вішати		} куди?		сидіти	3. Я вішаю таблицю на стіну. Я повісила таблицю на стіну.
повісити					Таблиця висить на стіні.
сідати	лежати		4. Я сідаю на стілець (за стіл). Я сіла на стілець (за стіл).		
сісти			Я сиджу на стільці.		
лягати					
лягти					

Треба почекаати.	Не треба чекати.	<u>Що я роблю щодня?</u> Я заходжу в аудиторію Роздягаюсь. = Знімаю куртку. Вішаю куртку на вішалку Іду на своє місце. Сідаю за стіл. Кладу книгу і зошит на стіл. <u>Іти – піти</u> 1.– Ти підеш в парк?	<u>Що я вже зробив?</u> Я увійшов в аудиторію Роздягнувся. = Зняв куртку. Повісив куртку на вішалку Пішов на своє місце. Сів за стіл. Поклав книгу і зошит на стіл. <u>Їхати – поїхати</u> 1.– Ти поїдеш в гості? – Поїду із за- доволенням. 2.– Він поїде на море? – Поїде із за- доволенням. 3.– Ви поїдете на стадіон? – Поїдемо із за- доволенням. 4.– Вони поїдуть на екскурсію? – Поїдуть із задоволенням.
поснідати	снідати	– Піду із за- доволенням.	– Поїду із за- доволенням.
пообідати	обідати	2.– Він піде в кафе?	2.– Він поїде на море?
повечеряти	вечеряти	– Піде із за- доволенням.	– Поїде із за- доволенням.
послухати	слухати	3.– Ви підете на концерт?	3.– Ви поїдете на стадіон?
побачити	бачити	– Підемо із за- доволенням.	– Поїдемо із за- доволенням.
почути	чути	4.– Вони підуть на свято?	4.– Вони поїдуть на екскурсію?
попросити	просити	– Підуть із задоволенням.	– Поїдуть із задоволенням.
подивитися	дивитися		
поїхати	їхати		
запитати	питати		
зрозуміти	розуміти		
з'їсти	їсти		
зателефонувати	телефонувати		
запросити	запрошувати		
зробити	робити		
захотіти	хотіти		
забути	забувати		
прочитати	читати		
написати	писати		
випити	пити		
вивчити	вчити		
сказати	говорити		
(в)узяти	брати		
купити	купувати		
відпочити	відпочивати		
пояснити	пояснювати		
повторити	повторювати		

– Де ваш викладач?
– Вона пішла в
сусідню аудиторію.

Знахідний відмінок: час, період часу

Дієслова починатися – початися (коли?),

закінчуватися – закінчитися (коли?)

1.	День починається. Тиждень починається. Місяць починається. Рік починається.	День почався. Тиждень почався. Місяць почався. Рік почався.	День почнеться. Тиждень почнеться. Місяць почнеться. Рік почнеться.
	Зима починається. Весна починається. Осінь починається. Літо починається. Канікули починаються.	Зима почалась. Весна почалась. Осінь почалась. Літо почалось. Канікули почались.	Зима почнеться. Весна почнеться. Осінь почнеться. Літо почнеться. Канікули почнуться.
	День закінчується. Тиждень закінчується. Місяць закінчується. Рік закінчується. Зима закінчується. Весна закінчується. Осінь закінчується. Літо закінчується. Канікули закінчуються. закінчяться.	День закінчився. Тиждень закінчився. Місяць закінчився. Рік закінчився. Зима закінчилась. Весна закінчилась. Осінь закінчилась. Літо закінчилось. Канікули закінчилися.	День закінчиться. Тиждень Місяць закінчиться. Рік закінчиться. Зима закінчиться. Весна закінчиться. Осінь закінчиться. Літо закінчиться. Канікули

- Коли починаються літні канікули?
- Літні канікули починаються в червні (М. в.).
- Коли закінчуються літні канікули?
- Літні канікули закінчуються в серпні (М. в.).

2.	Семестр починається. Урок починається. Лекція починається. Заняття починається. Навчання починається. Уроки починаються. Екзамени починаються. Семестр закінчується. Урок закінчується. Лекція закінчується. Заняття закінчується.	Семестр почався. Урок почався. Лекція почалась. Заняття почалось. Навчання почалось. Уроки почались. Екзамени почались. Семестр закінчився. Урок закінчився. Лекція закінчилась. Заняття закінчилось.	Семестр почнеться. Урок почнеться. Лекція почнеться. Заняття почнеться. Навчання почнеться. Уроки почнуться. Екзамени почнуться. Семестр закінчиться. Урок закінчиться. Лекція закінчиться. Заняття закінчиться.
----	--	---	--

Навчання закінчується.
Уроки закінчуються.
Екзамени закінчуються.

Навчання закінчилося. Навчання закінчиться.
Уроки закінчилися. Уроки закінчатся.
Екзамени закінчилися. Екзамени закінчатся.

- Коли починається урок? – Урок починається о 9:00 (дев'ятій) годині (М.в.).
– Коли почався урок? – Урок почався 10 хвилин тому (Зн.в.).
– Коли почнеться урок? – Урок почнеться через 10 хвилин (Зн.в.).
– Коли закінчується семестр? – Семестр закінчується в цю п'ятницю (Зн.в.).
(на цьому тижні – М.в.).
– Коли закінчився семестр? – Семестр закінчився в минулу п'ятницю (Зн.в.).
(на минулому тижні – М.в.).
– Коли закінчиться семестр? – Семестр закінчиться в наступну п'ятницю (Зн.в.).
(на наступному тижні – М.в.).

Коли?

у (в) цей понеділок (Зн. в.)	на цьому тижні (М. в.)
у (в) цей вівторок	на цьому тижні
у (в) цю середу	на цьому тижні
у (в) цей четвер	на цьому тижні
у (в) цю п'ятницю	на цьому тижні
у (в) цю суботу	на цьому тижні
у (в) цю неділю	на цьому тижні

Коли?

у (в) минулий понеділок (Зн. в.)	на минулому тижні (М. в.)
у (в) минулий вівторок	на минулому тижні
у (в) минулу середу	на минулому тижні
у (в) минулий четвер	на минулому тижні
у (в) минулу п'ятницю	на минулому тижні
у (в) минулу суботу	на минулому тижні
у (в) минулу неділю	на минулому тижні

Коли?

у (в) наступний понеділок (Зн. в.)	на наступному тижні (М. в.)
у (в) наступний вівторок	на наступному тижні
у (в) наступну середу	на наступному тижні
у (в) наступний четвер	на наступному тижні
у (в) наступну п'ятницю	на наступному тижні
у (в) наступну суботу	на наступному тижні
у (в) наступну неділю	на наступному тижні

1. Як ви плануєте свій час?
 Ви плануєте свою роботу на день?
 Ви плануєте свою роботу на тиждень?
 Ви знаєте, що ви будете робити в цей день?
 Ви знаєте, що ви будете робити на цьому тижні?
 Ви плануєте свій відпочинок у вихідні?
2. Ви можете уважно працювати весь день?
 Ви уважно слухаєте весь урок?
Як довго ви можете слухати на уроці?
3. Як часто ви телефонуєте додому, на батьківщину?
Скільки часу ви розмовляєте?
4. Сьогодні у вас насичений день?
 У вас часто бувають насичені дні?
5. За скільки часу ви виконуєте домашнє завдання?

Коли? М. в.	Коли? Зн. в.
в якому році? в якому місяці?	в який день?

- Коли ви закінчили навчатися в школі?
- Коли (в якому році?) ви почали вчитися тут?
- Коли (в який день?) у вас зазвичай мало роботи? Є такий день?

Дієслово прибирати – прибрати що?

1. Коли?... + дієслово (що робити? що зробити?)... .
 Як часто?... + дієслово (що робити?)... .
 Як довго?... + дієслово (що робити?)... .
 (= Скільки часу?)
 За скільки?... + дієслово (що робити? що зробити?)... .
 На скільки?... + дієслово (що робити? що зробити?)... .
2. – Коли ви прибираєте свою кімнату?
 – Я прибираю свою кімнату щотижня в суботу, іноді в середу.
 – Коли ви прибрали її в останній раз?
 – В останній раз я прибирала її тиждень тому, у минулу суботу.
 – Як часто ви робите це?
 – Я роблю це раз – два на тиждень.
 – Як довго ви прибираєте?
 – Я прибираю майже чотири години. Я люблю прибирати.

- Скільки часу витрачає на прибирання ваша подруга (ваш друг)?
- Мій друг витрачає на прибирання одну годину.
- За скільки часу ви хочете прибрати свою кімнату в наступну суботу?
- У наступну суботу я хочу прибрати свою кімнату за 3 години.
- На скільки вистачає прибирання?
- Прибирання вистачає на 3-4 дні.

коли?	як часто?	як довго? = скільки часу?	за скільки?	на скільки?
у (в) суботу (в минулу суботу) у (в) середу у вільний час тиждень тому ≠ через тиждень у вихідні	один раз на тиждень два рази на тиждень щотижня	 чотири години одну годину	 за три години	 на 3-4 дні
прибирати – прибрати (недок./док. вид)	прибирати (недок. вид)	прибирати (недок. вид)	прибрати (док. вид)	прибирати – прибрати (недок./док. вид)

Я починаю ≠ закінчую прибирати коли?

Я починаю прибирати о 10 (десятій) годині.

Я закінчую прибирати о 12 (дванадцятій) годині.

Я почав ≠ закінчив прибирати коли?

Я почав прибирати о 13 (тринадцятій) годині.

Я закінчив прибирати о 14 (чотирнадцятій) годині.

Знахідний відмінок (множина)

Порівняйте:

Що можна робити (зробити) у вільний час? (Зн.в.)

Що це? (Н. в.)

Вирощувати (що?) квіти.

Дивитися (що?) улюблені фільми.

Слухати (що?) сучасні мелодії.

Малювати (що?) картини.

Фотографувати (що?) гарні пейзажі та (кого?) друзів.

Піклуватися (про кого?) про близьких людей, молодших сестер і братів.

Дбати (про кого?) про домашніх тварин і птахів.

Приготувати (що?) нові смачні страви.

Пригощати (кого?) своїх найкращих друзів.

Запрошувати (кого?) своїх подруг (куди?) у гості, у кафе.

Здійснювати (що?) цікаві подорожі.

Обирати (що?) види спорту, туристичні маршрути.

Об'їхати (що?) найбільш популярні місця, усі села, селища, морські узбережжя, гірські місцевості, усю країну.

Побачити (що?) чудові краєвиди, історичні пам'ятки.

Намагатися зрозуміти (що?) красу різних місць.

Навчитися розуміти (кого?) різних людей.

Це квіти,

улюблені фільми,

сучасні мелодії,

картини,

гарні пейзажі,

нові смачні страви,

цікаві подорожі,

види спорту, туристичні маршрути,

найбільш популярні місця,

усі села, селища, морські

узбережжя, гірські

місцевості, уся країна,

чудові краєвиди, історичні

пам'ятки,

краса різних місць

Виховувати в собі (що?) <u>тактовність</u> ,	<u>тактовність</u> ,
<u>доброзичливість</u> , риси справжніх лікарів.	<u>доброзичливість</u>
Дізнатися (про що?) про сімейні традиції.	сімейні традиції,
Відвідувати (що?) музеї, виставки, концерти, парки.	музеї, виставки, концерти, парки,
Отримати (що?) і надіслати (що?) нові відео.	нові відео,
Знайти (що?) справжні захоплення, які приносять радість і задоволення.	справжні захоплення,
Колекціонувати (що?) <u>щось несподіване</u> , наприклад, кросівки.	кросівки,
Написати (що?) цікаві пункти режиму дня і виконувати їх.	цікаві пункти режиму дня,
Переглянути (що?) улюблені книжки, фільми.	улюблені книжки, фільми.
Вивчати (що?) мови.	мови.
Вести (що?) <u>здоровий спосіб життя</u> .	<u>здоровий спосіб життя</u>

Знахідний відмінок що? (множ.) =

Називний відмінок що? (множ.)

Знахідний відмінок (множина): кого?

Закінчення іменників, прикметників, присвійних займенників

Чоловічий рід

Хто?	<u>Кого?</u>	Який?	<u>Яких?</u>	Чий?	<u>Чиїх?</u>
друг – друзі	<u>друзів</u>	<u>різний</u>	<u>різних</u>	свій	<u>своїх</u>
брат – брати	<u>братів</u>	близький	близьких	мій	моїх
птаха – птахи	<u>птахів</u>	молодший	молодших	твій	твоїх
лікар – лікарі	<u>лікарів</u>	найкращий	найкращих	наш	<u>наших</u>
герой – герої	<u>героїв</u>	<u>домашній</u>	<u>домашніх</u>	ваш	ваших

батьки	батьків	справжній	справжніх	їхній	їхніх
люди	людей	цей	цих		
діти	дітей	той	тих		

Жіночий рід

подруга – подруги	подруг
тварина – тварини	тварин
дочка – дочки	дочок
жінка – жінки	жінок
сестра – сестри	сестер
мати – матері	матерів

Урок 7

Родовий відмінок

Родовий відмінок: приналежність чий? чия? чиє? чийі?

Це Самір. Я бачу Саміра. – Чий це зошит? Це його зошит. Це зошит Саміра.

Це Нада. Я бачу Наду. – Чий це зошит? Це її зошит. Це зошит Нади.

– Чия це сумка? Це її сумка. Це сумка Нади.

– Чиє це місце? Це її місце. Це місце Нади.

– Чийі це книги? Це її книги. Це книги Нади.

Родовий відмінок: означальне значення який? яка? яке? які?

Тут українська мова. Зараз урок української мови. – Який урок зараз?

Це викладач української мови. – Який це викладач?

Тут у нас мовна підготовка. Тут кафедра мовної підготовки. – Яка кафедра тут?

Ось наша аудиторія. Це вікно нашої аудиторії. – Яке це вікно?

Тут підготовчий факультет. Це студенти підготовчого факультету. – Які це студенти?

– Яка тут зупинка?

– Тут зупинка трамвая. (трамвай)

– А де зупинка автобуса? (автобус)

– Яка це будівля?

– Це будівля медичної академії. (медична академія)

– Яка це вулиця?

– Це вулиця Володимира Вернадського. (Володимир Вернадський)

Що це? Це університет, інститут, коледж, гуртожиток, театр, ліцей, музей, планетарій, готель.

Яка це будівля? (Які це будівлі?). Це будівля (Це будівлі) університету, коледжу, гуртожитку, театру, ліцею, музею, планетарію, готелю.

Який це студент? (Які це студенти?) Це студент (Це студенти) університету, інституту, коледжу, підготовчого факультету, першого курсу, другого курсу, третього курсу, п'ятого курсу, шостого курсу.

– Хто ти? – Я студент підготовчого факультету медичної академії.

Яке сьогодні число?

перше січня (січень)

друге лютого (лютий)

третє березня (березень)

четверте квітня (квітень)

п'яте травня (травень)

шосте червня (червень)

сьоме липня (липень)

восьме серпня (серпень)

дев'яте вересня (вересень)

десяте жовтня (жовтень)

одинадцять листопада (листопад)

дванадцять грудня (грудень)

Родовий відмінок: іменники-назви продуктів.

чашка

молока, соку, кави, чаю, компоту, какао

склянка

молока, соку, кави, чаю, компоту

шматок

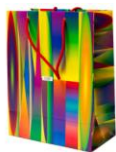
хліба, пирога, піци, торту

порція

супу, морозива

пакет

молока, соку, цукру, рису

пачка

чаю, солі, масла, печива

пляшка

води, лимонаду, кефіру

коробка

цукерок

1 Liter

літр

води, молока, масла, соку

кілограм

сиру, рису, цукру, масла, риби, ковбаси, картоплі, цибулі, моркви

пів кілограма

солі

сто грамів

чаю

банка

джему, варення, меду

половина

чорного хліба, батону

– Дайте мені, будь ласка, двісті грамів масла.

– Дайте мені, будь ласка, пів кілограма

сиру.

– Дайте мені, будь ласка, половину хліба і склянку води.

– Дайте мені, будь ласка, пачку печива.

Родовий відмінок: заперечення (немає, не було, не буде ...)

1. У мене є чай.

У кого (Р. в.) є що (Н. в.)?

У мене немає чаю.

У кого (Р. в.) немає чого (Р. в.)?

У мене є сік.

2. У мене була кавка.

У кого (Р. в.) було що (Н. в.)?

У мене не було кавки.

У кого (Р. в.) не було чого (Р. в.)?

У мене був кефір.

3. У мене буде молоко.

У кого (Р. в.) буде що (Н. в.)?

У мене не буде молока.

У кого (Р. в.) не буде чого (Р. в.)?

У мене буде вода.

У кого (Р. в.) немає, не було, не буде чого (Р. в.)?

У мене є брат.

Мій брат тут (був/буде тут).

У мене немає брата.

Мого брата немає тут (не було/не буде тут).

У нього є сестра.

Її сестра була тут.

У нього немає сестри.

Її сестри не було тут.

У них є урок.

Їхній урок тут (буде тут).

У них немає уроку.

Їхнього уроку немає (не буде).

У кого (Р. в.) немає, не було, не буде чого? кого? (Р. в.)?

Кого

Чого (Р. в.) немає, не було, не буде де? коли?

Хто? У кого? Кого? Де? (М. в.)

Де? (Р. в. + М. в.)

я – у мене

мене

у(в) моєму

зошиті

= у мене в зошиті

ти – у тебе	тебе	у(в) твоєму гуртожитку	= у тебе в гуртожитку
він – у нього	його	на його концерті	= у нього на концерті
вона –у неї	її	у(в) її гуртожитку	= у неї в гуртожитку
ми – у нас	нас	у(в) нашому гуртожитку	= у нас в гуртожитку
ви – у вас	вас	на вашому столі	= у вас на столі
вони –у них	їх	у(в) їхньому класі	= у них в класі
		на нашому факультеті	= у нас на факультеті
викладач – у викладача		у(в) твоєму будинку	= у тебе в будинку
лаборант – у лаборанта		у(в) нашому місті	= у нас в місті
інспектор – в інспектора		у(в) твоєму альбомі	= у тебе в альбомі
секретар – у секретаря		на їхній вулиці	= у них на вулиці
Олексій – в Олексія		у(в) моїй кімнаті	= у мене в кімнаті
Саад – у Саада		у(в) моїй таблиці	= у мене в таблиці
Лідія – у Лідії		у(в) нашій газеті	= у нас в газеті
Дікша – у Дікші		на їхній кухні	= у них на (в) кухні
сестра – у сестри		у(в) нашій їдальні	= у нас в їдальні
мати – у матері		у(в) нашій аудиторії	= у нас в аудиторії
		на нашій кафедрі	= у нас на кафедрі
бабуся – у бабусі		у(в) моїй книзі	= у мене в книзі
		у(в) її диктанті	= у неї в диктанті

Порівняйте:

1. Н. в.	хто? що?	Це студент університету.
– Хто це?
2. Р. в.	кого? чого?	Тут немає студента університету.

– Кого немає тут?

У студента університету є брат і сестра.

– У кого є брат і сестра?

4. Зн. в. **кого? що?**

Студента університету звати Амір.

– Кого звати Амір?

Я запросив у гості студента університету.

– Кого ти запросив у гості?

6.М. в. **де? в (у) на кому? чому?** На студентів університету була вишиванка:

він співав українську пісню.

– На кому була вишиванка ?

Родовий відмінок: порівняння (від кого?)
Знахідний відмінок: порівняння (за кого?)

У нього тільки один брат і одна сестра.

У неї чотири брати і три сестри.

У мене два брати і дві сестри.

Хто старший від кого? Хто молодший за кого?

Син старший від дочки? Син молодший за дочку?

Мій батько старший від моєї матері. Моя мати молодша за мого батька. Я вищий від мого старшого брата. Мій молодший брат розуміє математику краще від мене, але англійську мову він знає гірше, ніж я. Ми читаємо більше від нашого старшого брата і нашої старшої сестри. У них менше вільного часу, ніж у нас. Старший брат багато працює, а у старшої сестри є маленькі діти. Молодша сестра вчиться краще від молодшого брата.

чийого? + якого? + кого? чого?
чиєї? + якої? + кого? чого?

Родовий відмінок: час (коли?)

Завтра буде четверте березня.

Я народився четвертого березня дві тисячі
третього року.

Яке число буде завтра?

Коли (якого числа? якого року?) ти
народився?

Р. в. точна дата

Мій день

Щодня я прокидаюся о сьомій годині ранку. Я прибираю ліжко, роблю

зарядку , приймаю душ.

Готую сніданок і снідаю о восьмій. Потім їду до академії.

Мої заняття починаються о дев'ятій годині ранку.

Вони тривають майже до п'ятнадцятої години. Після заняття я їду в гуртожиток.

О сьомій годині вечора я вечеряю. З восьмої години вечора до десятої я виконую домашнє завдання на наступний день.

Об одинадцятій годині я лягаю спати.

1. О котрій годині (коли?) ти прокидаєшся? Що ти робиш до заняття?
2. Коли ти снідаєш?
3. О котрій годині (коли?) починаються заняття в академії?
4. До котрої години вони тривають? (Коли закінчуються заняття?)
5. Коли ти їдеш в гуртожиток?
6. Коли ти вечеряєш? Що ти робиш після вечері?
7. Коли ти готуєш домашнє завдання (з...до...)? Як довго ти готуєш домашнє завдання?
8. О котрій годині (коли?) ти лягаєш спати?

Коли? М. в.

що робити?

Коли? Р. в.

**З котрої години до
котрої години? Р.в.**

Запам'ятайте:

Як довго? Зн. в.

= скільки часу?

що робити?

прокидатися	* починатися з котрої години?	виконувати
снідати	* тривати до котрої години?	
починатися	* виконувати домашнє завдання	
закінчуватися	з котрої години до котрої години? = як довго?	
вечеряти		
лягати спати		

**Родовий відмінок: місце, звідки починається рух
Види дієслова. Час дієслів**

I. Дієслова руху + Р. в.: звідки?

Що робити?	Що зробити?	Роби (-іть)! Зроби (-іть)!	<u>Звідки?</u>
1. Виходити – вийти		Виходь (-те)! -Вийди (-іть)!	1) з аудиторії

з кімнати

з гуртожитку

з деканату

2. Повертатися – повернутися Повертайся (-тєсь)!

Повернись (-ітьсь)!

2) з академії

зі школи

з інституту

з університету

3. Приходити – прийти

Приходь (-те)!

Прийди (-іть)!

3) з роботи

з заняття

з лікарні

зі спортзалу

4. Приїжджати – приїхати

Приїжджай (-те)!

4) з Марокко

	Приїдь (-те)!	з Індії
		з Алжиру
		з Тунісу
		з театру
		з музею
5. Відходити – відійти	Відходь (-те)!	5) від дошки
	Відійди (-іть)!	від вікна
		від зупинки
6. Від'їжджати – від'їхати	Від'їжджай (-те)!	6) від центру
	Від'їдь (-те)!	від річки
		від вокзалу

		від площі
7. Йти – піти	Йди (-іть)!	7) з аптеки
		з магазину
		з бібліотеки
		зі свята

II. Що я роблю?	Що я зробив?	Що я зроблю?
(зазвичай, зараз)	(раніше)	(потім)
Виходжу	Вийшов	Вийду
Повертаюсь	Повернувся	Повернусь
Приходжу	Прийшов	Прийду
Приїжджаю	Приїхав	Приїду

Відходжу	Відійшов	Відійду
Від'їжджаю	Від'їхав	Від'їду
Йду	Пішов	Піду

1. Я виходжу з гуртожитку о восьмій годині ранку і йду на зупинку автобуса.
Я вийшов з гуртожитку о восьмій годині ранку і пішов на зупинку автобуса.
Я вийду з гуртожитку о восьмій годині ранку і піду на зупинку автобуса.
2. Я повертаюсь з академії о 15 (п'ятнадцятій) годині.
Вчора я повернувся з академії раніше.
Коли я повернусь з академії, я буду готувати обід.
3. Я приходжу зі спортзалу і трохи відпочиваю.
Коли я прийшов зі спортзалу, я трохи відпочив.
Коли я прийду зі спортзалу, я обов'язково відпочину.
4. Коли я приїжджаю з Марокко, я навішую свого друга.
Коли я приїхав з Марокко, я навідав свого друга.
Коли я приїду з Марокко, я навідаю свого друга.
5. Я відходжу від зупинки і йду до гуртожитку.
Я відійшов від зупинки і пішов до гуртожитку.
Я відійду від зупинки і піду до гуртожитку.
6. Я від'їжджаю трамваєм від центру і їду ще 15 хвилин до центрального ринку. Я від'їхав трамваєм від центру і їхав ще 15 хвилин до центрального ринку. Я від'їду трамваєм від центру і буду їхати ще 15 хвилин до центрального ринку.

Родовий відмінок (звідки?). Знахідний відмінок (куди?)

Відлітати – відлетіти звідки? коли?

Прилітати – прилетіти куди? коли?

Літак відлетить з аеропорту Києва першого червня і
прилетить в Лондон другого червня вночі.

Повторюйте:

першого
другого
третього
четвертого
п'ятого
шостого
сьомого
восьмого
дев'ятого
десятого
одинадцятого

коли? якого числа? (Р. в.)

двадцять першого
двадцять другого
двадцять третього
двадцять четвертого
двадцять п'ятого
двадцять шостого
двадцять сьомого
двадцять восьмого
двадцять дев'ятого
тридцятого
тридцять першого

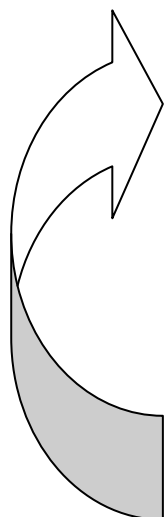
Порівняйте:

куди? (Зн. в.)

за стіл
під стіл
на стіл
на стіну
в сумку
на вікно
на підлогу

звідки? (Р. в.)

з-за столу
з-під столу
зі столу
зі стіни
із сумки
з вікна
з підлоги

Сядь!	Встань!
Поклади!	Візьми!
Повісь!	Зніми!
Постав!	Прибери!
Не впусти!	Підніми!

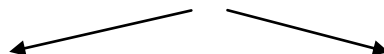
Читайте запитання і відповіді:

- I. 1. Куди сів студент? 1. Студент сів за стіл.
2. Куди він поставив сумку? 2. Він поставив сумку під стіл.
3. Куди викладач поклав наші зошити? 3. Викладач поклав наші зошити на стіл.
4. Куди староста поклав рапортичку? 4. Староста поклав рапортичку в сумку.
5. Куди повісили таблицю? 5. Таблицю повісили на стіну.
6. Куди студентка поставила свою сумку? 6. Студентка поставила свою сумку на вікно.
7. Куди впав папір? 7. Папір впав на підлогу.
- II. 1. Звідки встав студент? 1. Студент встав з-за столу.
2. Звідки (з-під чого?) він узяв (дістав) сумку? 2. Він узяв (дістав) сумку з-під столу.
3. Звідки (з чого?) викладач узяв наші зошити? 3. Викладач узяв наші зошити зі столу.
4. Звідки (із чого) староста взяв (дістав, витягнув) рапортичку? 4. Староста взяв (дістав, витягнув) рапортичку із сумки.
5. Звідки (з чого?) зняли таблицю? 5. Таблицю зняли зі стіни.

6. Звідки (з чого?) студентка прибрала сумку? 6. Студентка прибрала сумку з вікна.
7. Звідки (з чого?) підняли папір? 7. Папір підняли з підлоги.

Родовий відмінок: місце де?

Родовий відмінок

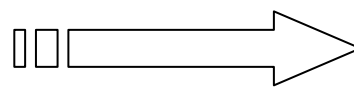

Місцезнаходження: де?

- Бути коло (біля) чого? кого?
- знаходитися
- жити недалеко від чого? кого?
- рости-вирости навколо/ серед чого
- сидіти ліворуч (праворуч) від чого? кого?
- стояти далеко від чого? кого?
- висіти навпроти чого? кого?
- позаду (попереду) чого? кого?

Місце руху: де?

(дієслова руху)

- іти
- пливти уздовж чого?
- впоперек чого?
- доходити – дійти до чого?
- до кого?

- Квіти ростуть навколо фонтану.
- Алло! Я знаходжуся біля входу в супермаркет, недалеко від академії.

– Він сидить праворуч від мене.

– Дошка висить навпроти столу.

– Ми любимо ходити вздовж берега річки.

ПОРІВНЯЙТЕ:

Родовий відмінок у кого? (де?)

Місце:

бути

жити (мешкати, гостювати)

знаходитися

відпочивати

зустрічатися

дивитися телевізор

збиратися

грати в шахи

слухати музику

обідати

пити чай

Був у кого?

Жив у кого?

Знаходився у кого?

Відпочивав у кого?

бувати

Родовий відмінок від кого? (звідки?)

Рух:

повернутися

прийти

приїхати

піти

Повернувся від кого?

Прийшов від кого?

Приїхав від кого?

Пішов від кого?

Ми були у подруги.

Ми повернулися від неї ввечері.

Ви відпочивали у сестри?

Ви прийшли від сестри?

Я слухав музику у Віктора.

Я пішов від нього через дві години.

У неділю я гостював у товариша.

Я приїхав від товариша о дванадцятій годині.

ПОРІВНЯЙТЕ:

Родовий відмінок: місце у кого? (де?)

- I. 1. Вчора у мене був один знайомий студент. У кого був один знайомий студент?
2. Самір був у деканаті в інспектора. У кого був Самір?

Родовий відмінок: об'єкт у кого?

1. Він попросив у мене великий медичний словник. У кого він попросив великий медичний словник?
2. Самір узяв в інспектора допуск на відпрацювання. У кого взяв Самір допуск на відпрацювання?

Дєслова + Р. в.: об'єкт

отримувати – отримати від кого?

брати – взяти у (в) кого?
просити – попросити у (в) кого?
питати – спитати у (в) кого?
дізнаватися – дізнатися у (в) кого?
купувати – купити у (в) кого?
віднімати – відняти у (в) кого?

1. Я отримав повідомлення від матері.
2. Викладач взяв у нас зошити на перевірку.
3. Я попросив у подруги зайву ручку.
4. Я спитав у батька про його самопочуття.
5. Ми дізнались у викладача про екзамени.
6. Вчора я купувала продукти у симпатичного продавця.
7. Чому вони сперечалися? Вони жартома віднімали одне в одного цікаві світлини.

III. Що ти любиш, крім медицини?

Для кого ти купуєш подарунки?

Без кого ти сумуєш?

Від чого ти відмовився? До чого ти звикаєш?

{звикати до чого?
звикнути до кого?
відмовлятися від чого?
відмовитися від кого?
втомлюватися від чого?
втомитися від кого?

Родовий відмінок (множина)

Повторення родового відмінка однини

1. Скільки груп навчається на підготовчому факультеті?
Скільки студентів навчається на підготовчому факультеті?
2. Скільки студентів у вашій групі? (Скільки з них студенток?)
3. Скільки марокканців у вашій групі?
4. Скільки студентів приїхало з інших країн? Звідки вони приїхали?
5. Скільки викладачів працює у вашій групі?

6. Скільки студентів присутні зараз?
7. Скільки студентів відсутні сьогодні?
8. Скільки у тебе друзів?
9. Скільки місяців ти живеш в Україні?
10. Скільки місяців в Україні живе твій друг?
11. Скільки разів на тиждень у вас українська мова?
12. Скільки років тобі зараз?
13. Скільки років тобі буде, коли ти закінчиш академію?
14. Скільки років ти будеш навчатися в Україні?
15. Скільки років будуть навчатися в Україні твої друзі?
16. Скільки років ти будеш жити в Україні?
17. Скільки років будуть жити в Україні твої друзі?
18. Скільки часу треба вчитися на підготовчому факультеті?
19. Скільки часу ти вже вчишся тут?
20. До котрої години тривають заняття?
21. З котрої години починаються заняття?
22. З котрої години до котрої години ти виконуєш домашнє завдання?
23. Скільки вільного часу у тебе зараз?
24. Скільки уроків за розкладом щодня?

Родовий відмінок (множина). Іменник (кого? чого?)

Закінчення:

- ів } чол.
- їв } рід

день-дні-днів

місяць-місяці-місяців

тиждень-тижні-тижнів

рік-роки-років

музей-музеї-музеїв

- ій
- ей

жін. рід

жін. рід

сер. рід

аудиторія – аудиторії – аудиторій

річ – речі – речей

око – очі – очей

Запам'ятайте:

Скільки днів?

Скільки місяців?

Скільки років?

Скільки годин?

- □ жін. рід
сер. рід

година – години – годин

дерево – дерева – дерев

ім'я – імена – імен

Запам'ятайте:

людина – люди – людей

гість – гості – гостей

дитина – діти – дітей

гроші – грошей

мати – матері – матерів

море – моря – морів

Найвищий ступінь порівняння в конструкціях з родовим відмінником множини

1. Один з найширших проспектів – це проспект Дмитра Яворницького.

2. Один з найкрасивіших парків України – парк Шевченко.

3. Один з найвідоміших музеїв України – це історичний музей в Дніпрі.

4. Один з найстаріших вузів України – це наша медична академія.

5. Одна з найдовших набережних Європи – це наша набережна.

6. Одна з найбільших річок – це річка Дніпро.

7. Одне з найулюбленіших місць відпочинку – це острів на Дніпрі.

8. Одні з найсучасніших будівель знаходяться в центрі.

Рідне місто

– У нас широка річка, красиві мости через річку. Недалеко від центру, на березі річки, великий парк, є ще парки, багато скверів і бульварів.

Я дуже люблю місто, в якому я живу.

– Скажи, будь ласка, у вас в місті багато театрів, кінотеатрів і музеїв?

– У нас в місті один театр, багато кінотеатрів і музеїв, є цікаві пам'ятники

архітектури.

– У місті багато автомобілів?

– У центрі міста багато автомобілів. У нас хороший міський транспорт, багато автобусів, є тролейбуси і трамваї.

– А скільки жителів у вашому місті?

– У нашому місті майже 250 (двісті п'ятдесят) тисяч мешканців.

– А наше місто прагне досягнути звання культурної та спортивної столиці України. У Дніпрі проходить багато конкурсів, виставок,

концертів, презентацій, спортивних змагань. У нашому місті знаходиться одна з найкращих водних баз для тренування

спортсменів-веслувальників

і багато інших

цікавих місць. У Дніпрі близько мільйона жителів.

Вживання родового відмінка

У нас (є)...

Скільки жителів?

Одна з найкращих

250 тисяч мешканців,

водних баз

близько мільйона жителів

У вас (є)...

Багато скверів і бульварів,

недалеко від центру,

автобусів,

на березі річки,

автомобілів,

у центрі міста,

кінотеатрів, музеїв, виставок,

презентацій, концертів,

пам'ятники архітектури,

звання культурної та

спортивної столиці України,

для тренування

спортивних змагань,

спортсменів-веслувальників,

досягнути звання,

прагнути до звання,

багато інших цікавих місць.

Порівняйте: Р. в. (множина)

Яких? – их

Яких? – їх (н + ій):

винятки

Чиїх? – их, – їх, – іх

таких

завтрашніх

(завтрашній)

наших

інших

сьогоднішніх

(сьогоднішній)

ваших

цих

учорашніх

(учорашній)

моїх

тих

середніх

(середній)

твоїх

кращих

останніх

(останній)

своїх

весняних

синіх

(синій)

їхніх

зимових	колишніх	(колишній)	– Чиїх зошитів тут немає?
зайвих	ранніх	(ранній)	– Наших.
нових	осінніх	(осінній)	
старих	пізніх	(пізній)	
теплих	верхніх	(верхній)	
холодних	нижніх	(нижній)	
широких	передніх	(передній)	
хороших	задніх	(задній)	
активних	дальніх	(дальній)	
старших	ближніх	(ближній)	
молодших	вечірніх	(вечірній)	
світлих	сусідніх	(сусідній)	
великих	домашніх	(домашній)	
українських	літніх	(літній)	
	третіх	(третій)	
	майбутніх	(майбутній)	
	справжніх	(справжній)	

Запам'ятайте: дієслівне керування (Р. в.)

1. Тривати до двох місяців. – Тривати скільки часу? як довго?
2. Повернутися до зимових свят. – Повернутися коли?
3. Бажати успіхів. – Бажати чого?
4. Залежати від моїх батьків. – Залежати від кого?
5. Взяти у наших подруг. – Взяти у кого?
6. Просити у друзів. – Просити у кого?
7. Купувати для молодших сестер. – Купувати для кого?
8. Не було двох студентів. – Не було кого?
9. Не буде погодних сюрпризів. – Не буде чого?
10. Приїхати з інших країн. – Приїхати звідки?

11. Прагнути до знань. – Прагнути до чого?
12. Звикнути до нових умов. – Звикнути до чого?
13. Втомлюватися від побутових незручностей. – Втомлюватися від чого?
14. Потребувати практичних навичок. – Потребувати чого?
15. Боятися складних завдань. – Боятися чого?
16. Досягти хороших результатів. – Досягти чого?
17. Бути у своїх однокласників. – Бути у кого? (де?)
18. Дізнаватися від знайомих студенток. – Дізнаватися від кого?
19. Готуватися до випускних екзаменів. – Готуватися до чого?
20. Лягати спати близько одинадцятої години. – Лягати спати коли?
21. Уникати недобрих людей. – Уникати кого?
22. Доїхати до наступної зупинки. – Доїхати до чого?
23. Вимагати хороших результатів від нас. – Вимагати чого? від кого?
24. Відійти від дошки. – Відійти від чого?
25. Зняти зі стіни. – Зняти звідки?
26. Відмовитися (відмовлятися) від поганих звичок. – Відмовитися від чого?
27. (Не) вистачати вільного часу. – Не вистачати чого?
28. Отримувати від близьких людей. – Отримувати від кого?
29. Звертатися до спіробітників деканату. – Звертатися до кого?

– Чого ви потребуєте зараз?

– Мабуть, теплих речей.

Так, нам потрібні одяг і взуття. Ми не дуже добре підготувалися до холодної погоди в Україні.

– Я потребую більш комфортних умов у гуртожитку.

В кімнаті я живу не один, але в нас тільки один ключ, одна розетка,

– Про що нагадують вам батьки?

– Треба відмовитися від поганих звичок, уникати незнайомих людей, прагнути до знань, звикати до нових умов, звертатися до лікарів під час хвороби, просити допомоги у друзів; не залежати від своїх бажань і свого настрою, коли хочеться пропустити заняття.

Батьки бажають нам успіхів, хороших

вікно відчинити не можна. І ще багато інших проблем

– А чого потребують ваші друзі?

– Їм тепер завжди не вистачає часу, тому що вони все роблять тут самі. Вони потребують більше ніж 24 години на добу. Навчання вимагає багато зусиль.

результатів у навчанні.

– Чого ви хочете побажати собі, один одному?

- Нових знайомств,
- нових захоплень,
- насичених днів,
- хороших друзів,
- легких екзаменів,
- хороших оцінок,
- цікавих зустрічей,
- вдалих літніх канікул,
- багато вільного часу,
- подорожей до моря,
- здоров'я.

Порівняйте: деякі конструкції на позначення часу

<p>Займатися хобі (відколи?) з дитинства, з юнацтва, (коли?) під час канікул (Р.в.);</p>	<p>Не бачити родину (як довго? скільки часу?) вісім місяців (Зн.в.+Р.в.). (у) весь рік, (у) всю зиму (Зн.в.).</p>
<p>(коли?) у похилому віці, у молодому віці (М.в.); (коли?) у вільний час, у вихідні дні (Зн.в.).</p>	<p>Запросити (на скільки?) на п'ять днів (Зн.в. + Р.в.). Підготувати (за скільки?) за шість місяців (Зн.в. + Р.в.). Приїхати (коли?) дев'ять місяців тому (Зн.в. + Р.в.). Приїхати (коли?) через десять місяців (Зн.в. + Р.в.).</p>

Урок 8

Давальний відмінок

Давальний відмінок: об'єкт кому? (адресат дії)

Називний відмінок Родовий відмінок Давальний відмінок

Хто? Купувати для кого? Купувати кому?

Мати для матері матері

бабуся для бабусі бабусі

дочка для дочки дочці

сестра для сестри сестрі

Лідія для Лідії Лідії

батько для батька батьку (-ові)

брат для брата брату (-ові)

син для сина сину (-ові)

Олексій для Олексія Олексію (-еві)

викладач для викладача викладачу (-еві)

товариш для товариша товаришу (-еві)

- для себе собі

я для мене мені

ти для тебе тобі

він для нього йому

вона для неї їй

ми для нас нам

ви для вас вам

вони для них їм

Дієслова + Д.в.: об'єкт кому? чому?

Телефонувати – зателефонувати <u>кому?</u>	Телефонуй (-те)! – Зателефонуй (-те)!
давати – дати	Давай (-те)! – Дай (-те)!
подавати – подати	Подавай (-те)! – Подай (-те)!
передавати – передати	Передавай (-те)! – Передай (-те)!
віддавати – віддати	Віддавай (-те)! – Віддай (-те)!
видавати – видати	Видавай (-те)! – Видай (-те)!
надавати – надати	Надавай (-те)! – Надай (-те)!
виписувати – виписати	Виписуй (-те)! – Випиши (-іть)!
відправляти – відправити	Відправляй (-те)! – Відправ (-те)!
приносити – принести	Приноси (-іть)! – Принеси (-іть)!
надсилати – надіслати	Надсилай (-те)! – Надішли (-іть)!
кому? що?	
купувати – купити	Купуйте (-те)! – Купи (-іть)!
продавати – продати	Продавай (-те)! – Продай (-те)!
дарувати – подарувати	Даруй (-те)! – Подаруй (-те)!
пояснювати – пояснити	Пояснюй (-те)! – Поясни (-іть)!
показувати – показати	Показуй (-те)! – Покажи (-іть)!
розповідати – розповісти	Розповідай (-те)!
відповідати – відповісти	Відповідай (-те)!
писати – написати	Пиши (-іть)! – Напиши (-іть)!
кому? що?	
дякувати – подякувати	кому? за що? Дякуй (-те)! – Подякуй (-те)!
радіти – зрадіти	кому? чому? Радій (-те)! – Зрадій (-те)!
бажати – побажати	кому? що? Бажай (-те)! – Побажай (-те)!
говорити – сказати	кому? що? Говори (-іть)! – Скажи (-іть)!
кому? + інф.	
допомагати – допомогти	Допомагай (-те)! – Допоможи (-іть)!
радити – порадити	Радь (-те)! – Порадь (-те)!
заважати – завадити	Не заважай (-те)! – Не завадь (-те)!
дозволяти – дозволити	Дозволяй (-те)! – Дозволь (-те)!

забороняти – заборонити	}	Забороняй (-те)! – Заборони (-іть)!
пропонувати – запропонувати		кому? Пропонуй (-те)! – Запропонуй (-те)!
обіцяти – пообіцяти		+ інф. Обіцяй (-те)! – Пообіцяй (-те)!

- У вас є великі зошити? Дайте мені, будь ласка, великий зошит в клітинку.
- Подайте мені, будь ласка, ту синю папку.
- Передайте, будь ласка, цей підручник Отману.
- Наш інспектор вже віддав паспорти першій групі.
- Ви не знаєте, коли нам будуть видавати посвідки і залікові книжки?
- Ви можете видати мені новий підручник з української мови?

Зараз лікар надає допомогу хворому студенту.

Лікар виписує рецепт пацієнту.

Я часто відправляю повідомлення своїй матері, надсилаю їй фото.

Я хочу принести знайомій дівчині карту Тунісу і розповісти про мою країну.

| **Відавати** паспорти; **видавати** посвідки, залікові книжки, дипломи, книги в бібліотеці. |

Що Вам потрібно?

Мені потрібен сироп від кашлю.

Мені потрібна вата.

Мені потрібне щось для полоскання горла.

Мені потрібні ліки від застуди.

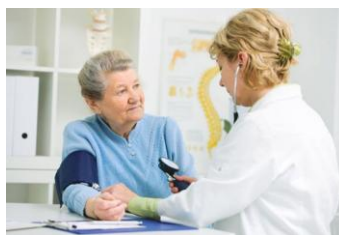
Порівняйте:

Хто Вам потрібен?

Мені потрібен новий студент.

Мені потрібна нова студентка.

Мені потрібні нові студенти.

– Що потрібно зробити лікарю?

– Оглянути хворого (послухати легені, подивитися горло).

Виміряти температуру.

Виписати ліки.

Дати рекомендації (порекомендувати лікування).

Поставити діагноз.

– Що потрібно робити хворому?

Потрібно лежати.

Приймати ліки.

Пити більше рідини (теплий чай, тепле молоко).

Полоскати горло.

Сумлінно лікуватися.

Не виходити на вулицю, залишатися вдома.

Дотримуватись постільного режиму.

Відпочивати.

Йти до лікаря, коли буде краще.

Викликати лікаря додому, якщо буде погано.

Піклуватися (дбати) про своє здоров'я.

(Д.в.)

(Н.в.)

Кому потрібно ...?

Хто повинен ...?

Мені потрібно купити ліки. = Я повинен купити ліки.

Мені...

Я повинен (повинна)...

Тобі...

Ти повинен (повинна)...

Йому ...

Він повинен...

Їй...

Вона повинна...

Нам...

Ми повинні...

Вам...

Ви повинні...

Їм...

Вони повинні...

Кому? (Д. в.) потрібно + інф. (що робити? що зробити?)

Я можу
Я хочу
Я повинен

}

+ інф.

Я можу
Я хочу
Я повинен

}

вирішити цю проблему.

- Хто так говорить?
- Сідайте, будь ласка.
 - Роздягайтесь.
 - Купіть ліки і приймайте їх.
 - Пийте більше рідини.
 - Не виходьте на вулицю.
 - Пам'ятайте про відпочинок.
 - Прийдіть до мене, якщо вам буде краще.
 - Викличте лікаря, якщо вам стане погано.
 - Одужуйте!

- Що робити? Що зробити?
- Сідати
 - Роздягатися
 - Купити
 - Приймати
 - Пити
 - Виходити
 - Пам'ятати
 - Прийти
 - Викликати
 - Одужувати

Я швидко одужав, тому що виконував усі рекомендації лікаря, сумлінно лікувався. = Я швидко одужав завдяки рекомендаціям лікаря і сумлінному лікуванню. (завдяки + Д.в. чому? кому?)

Давальний відмінок: вік

Порівняйте:

Давальний відмінок (Скільки років кому ...?)

Знахідний відмінок (Як звати кого ...?)

Як звати вашого старшого брата?

(ваш старший брат,
ваш молодший брат)

Скільки років вашому старшому брату?

Як звати твого середнього брата?

Скільки років твоєму середньому брату?

(твій середній брат)

Як звати твого батька?

(твій батько)

Скільки років твоєму батькові?

Як звати вашу старшу сестру?

(ваша старша сестра, ваша
молодша сестра)

Скільки років вашій старшій сестрі?

Як звать твою середню сестру?

(твоя середня сестра)

Скільки років твоїй середній сестрі?

Як звати твою матір?

(твоя мати)

Скільки років твоїй матері?

– Скільки років цьому (тому) юнаку?

(цей \neq той юнак)

– Цьому юнаку двадцять два роки.

– Скільки років цій (тій) дівчині?

(ця \neq та дівчина)

– Цій дівчині двадцять один рік.

– Скільки років виповнилося тобі?

– Мені виповнилося сімнадцять років.

– А йому?

– Йому також виповнилося сімнадцять років.

Він молодший від мене на два місяці.

– Це твій дідусь? Скільки років виповнилося йому? (дідусю /-еві)

– Це твоя бабуся? Скільки років виповнилося їй? (бабусі)

– Це твої подруги? Скільки років виповниться їм?

– Одній подрузі у майбутньому році виповниться двадцять років, іншій подрузі виповниться дев'ятнадцять років.

Нашій медичній академії у дві тисячі шістнадцятому році виповнилося 100 (сто) років. У вересні дві тисячі двадцять першого року академії

виповниться 105 (сто п'ять) років.

Нашому місту у вересні дві тисячі дев'ятнадцятого року виповнилося

243 (двісті сорок три) роки.

виповнюватися	}	кому? (чому?) <u>коли?</u> у дві тисячі шістнадцятому році (М. в.)
виповнитися		у вересні дві тисячі двадцять першого року
(виповнилось,		(М. в. + Р. в.)
виповниться)		14 (чотирнадцятого) вересня 2019 (дві тисячі дев'ятнадцятого) року (Р. в.)

Порівняйте:

Давальний відмінок (кому? чому?)

Місцевий відмінок (де? в (у) на кому? чому?)

1. Мій молодший брат радіє кожній порі року. (чому?)

У кожній порі року він знаходить багато приємного. (де? в чому?)

2. Ми бажаємо нашому місту завжди святкового настрою. (чому?)

У нашому місті майже мільйон жителів, і настрої міста залежить від нас, від кожного. (де? в чому?)

3. Найбільшому парку більше ніж 300 (триста) років. (чому?)

Він старший за місто.

У найбільшому парку знаходиться відомий на весь світ пам'ятник. (де? в чому?)

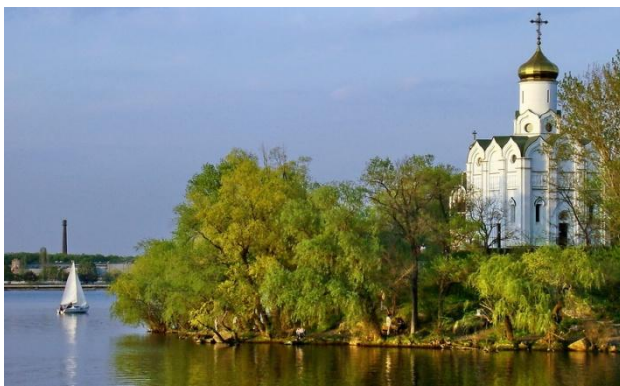
4. Кожній людині знайоме відчуття гордості за рідне місто. (кому?)

У кожній людині треба шукати найкраще. (в кому?)

5. Ми дивуємось острову на Дніпрі. (чому?)

На острові розташована прекрасна церква. (де? на чому?)

Середній рід

1. **Н. в.** наше місто

3. **Д. в.** нашому місту

6. **М. в.** у нашому місті

Чоловічий рід

найбільший парк

найбільшому парку

у найбільшому парку

острів

острову

на острові

Жіночий рід

1. **Н. в.** кожна пора року

3. **Д. в.** кожній порі року

6. **М. в.** в кожній порі року

кожна людина

кожній людині

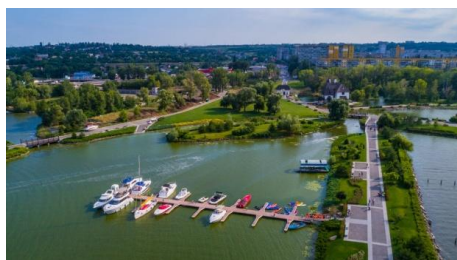
в кожній людині

Дієслова подобатися – сподобатися (кому?)

Мені подобається (сподобався) річковий транспорт, а тобі подобається (сподобався)?

Йому подобається (сподобалася) наша природа, а їй подобається (сподобалася)?

Нам подобаються (сподобалися) музеї, а вам подобаються (сподобалися)?

– Ні, нам подобаються (сподобалися) парки.

Їм подобаються фонтани. Їм подобається дивитися на фонтани.

Кому (Д.в.) подобається + інфінітив (що робити?)

Моєму товаришеві подобається (сподобалося) кафе на Соборній площі.

Йому подобається (сподобалось) проводити там свій вільний час. На моєму товаришеві сьогодні святковий одяг: у нього День народження. Дякую товаришеві за запрошення.

3. Д. в. моєму товаришеві (кому?)

6. М. в. на моєму товаришеві (на кому?)

Мені подобається сосновий ліс, річка.

Я люблю сосновий ліс, річку.

Мені подобається відпочивати в
сосновому лісі, на річці.

Я люблю відпочивати в сосновому лісі,
на річці.

Нам не подобається, як працює міський транспорт.

Нам не подобається, що в місті іноді буває брудно.

Усім подобається, коли навесні цвітуть дерева і місто стає зеленим.

Кому подобається що? хто? (Н.в.)

Я люблю що? кого? (З. в.)

Кому подобається + інф. що
робити?

Я люблю + інф. що робити?

Давальний відмінок: стан

Прислівники стану

Нам холодно. (зараз)	Тут холодно. (зараз, зазвичай)
Нам було холодно. (вранці)	В кімнаті було холодно. (вранці, раніше)
Нам буде холодно. (ввечері)	На вулиці буде холодно. (ввечері, потім)
Кому як? коли?	Де як? коли?

Їм (не) можна виходити.

Їм (не) можна було виходити.

Їм (не) можна буде виходити.

(Не) можна + інф.

Мені (не) можна відпочивати.	= Я (не) можу відпочивати.
Тобі (не) можна ...	= Ти (не) можеш ...
Йому (не) можна ...	= Він (не) може ...
Їй (не) можна ...	= Вона (не) може ...
Нам (не) можна ...	= Ми (не) можемо ...
Вам (не) можна ...	= Ви (не) можете ...
Їм (не) можна ...	= Вони (не) можуть ...

1) Мені можна вийти?

Я можу вийти?

Мені потрібно вийти.

Будь ласка, дозвольте мені вийти

2) Можна

Не можна

+ було (буде) + інф. ...

3) Потрібно

Кому можна

не можна

потрібно

+ було (буде) + інф.

Як?

зараз

було

(буде)

весело ≠ сумно

соромно

легко ≠ складно

прикро

цікаво ≠ нудно

спекотно ≠ холодно

добре ≠ погано/ зле

приємно ≠ неприємно

можна

не можна було (буде) + інф.

потрібно

Давальний відмінок: причина чому? (завдяки чому? кому?)

Повторюйте граматику:

Моє нове життя – це життя студента в іншій країні:

багато незвичного, незрозумілого, але й цікавого.

* Мені подобається, я люблю, радію
(радий), дивуюсь, вдячний, дякую,

* Мені не подобається, я не люблю,
не радію, не дивуюсь, не вдячний,

звикаю ... завдяки чому? кому? (Д.в.)

1. Мені подобається моє нове життя студента завдяки самостійності.
2. Я люблю моє нове життя за важливий життєвий досвід.
3. Я радію моєму новому життю завдяки хорошим результатам в навчанні.
4. Я дивуюсь моєму новому життю завдяки спілкуванню.
5. Я вдячний моєму новому життю за чудові знайомства.
6. Я завжди досягаю успіхів завдяки новим знайомствам.
7. Я звикаю до свого нового життя завдяки друзям.

Д. в.: завдяки самостійності,
важливому життєвому досвіду,
успіху в навчанні,
хорошому результату в навчанні,
завдяки спілкуванню,
своїм новим звичкам,
новим знайомствам,
друзям

не дякую, не звик (не звикла), не співчуваю, я втомився, мені набридло ... через що? (Зн.в.)

1. Мені не подобається моє нове життя студента через режим.
2. Я не люблю моє нове життя через негативний життєвий досвід.
3. Я не радію моєму новому життю через незвичні побутові умови.
4. Я не вдячний моєму новому життю через незручності в гуртожитку, в транспорті.
5. Я не звик (не звикла) до мого нового життя через відсутність родини.
6. Мені вже набридло моє нове життя через рутину.
7. Я дуже втомився від свого нового життя через постійне навантаження.

Зн.в.: через режим, негативний досвід,
незвичні побутові умови,
незручності в гуртожитку, в транспорті;
відсутність родини,
рутину, постійне навантаження

Іменник + іменник в давальному відмінку (кому?)

Порівняйте:

Іменник + Д. в.

відповідь подрузі

лист родині

подарунок матері

посилка батьку

допомога брату

поради сестрі

подяка другу

Я пишу відповідь подрузі.

Це лист родині.

Я вже купив подарунок
матері.

Я хочу надіслати посилку
батьку.

Зараз для мене дуже важливі
допомога брату і поради сестрі.

Мені приємно висловлювати
подяку другу.

Дієслово + Д. в.

Відповідати подрузі.

Писати родині.

Дарувати матері.

Надіслати батьку.

Допомагати брату.

Радити сестрі.

Дякувати
(подякувати) другу.

Урок 9

Орудний відмінок

Орудний відмінок: професія (ким?)

Я буду найкращим лікарем

1. Мене звати Нсінгі Ана. Я приїхала з Анголи. У майбутньому я хочу бути найкращим лікарем-педіатром, піклуватися про моїх пацієнтів і вирішувати

їхні проблеми.

Я хочу працювати в сфері педіатрії, тому що я люблю дбати про дітей. Моїй країні потрібні хороші лікарі, у нас дуже високий рівень дитячої смертності.

У моєму місті є тільки одна соціальна педіатрична лікарня. У майбутньому я хочу відкрити лікарню і зробити свій внесок у розвиток моєї країни.

2. Мене звати Ріаді Закарія. Я вчуся на підготовчому факультеті. Мені 18 (вісімнадцять) років. Я хороший і добрий, люблю жовтий колір і собак. Мені дуже подобається марокканська кухня. Я дуже люблю спорт, тому що моє прізвище «Ріаді» – це любов до спорту арабською мовою. Рік тому я приїхав до України, щоб вивчати стоматологію.

Це була моя мрія. Через 6 років я буду одним найкращих лікарів у моєму рідному місті і в Марокко.

Я хочу бути найкращим лікарем.

= Я хочу стати найкращим лікарем.

3

Я буду одним із найкращих лікарів.

= Я стану одним із найкращих лікарів.

Вона стала студенткою медичної академії.

Вона студентка медичної академії.

– Ким вона стала?

Хто вона?

Він став студентом медичної академії.

Він студент медичної академії.

– Ким він став?

Хто він?

– Ким вони стали?

Хто вони?

Що робити?

Що зробити?

бути

ставати – стати

працювати

служити

Хто?

Інженер

Ким?

Інженером

біолог	біологом
банкiр	банкiром
журналіст	журналістом
студент	студентом
фармацевт	фармацевтом
інспектор	інспектором
декан	деканом
лікар	лікар <u>ем</u>
школяр	школярем
секретар	секретарем
викладач	викладач <u>ем</u>
перекладач	перекладач <u>ем</u>
товариш	товариш <u>ем</u>
студентка	студентк <u>ою</u>
вчителька	вчительк <u>ою</u>

Орудний відмінок: інструмент чим?

Що?

Що (з)робити?

Чим?

Термометр Вимірювати – виміряти термометром (чол. рід)

блендер подрібнювати – подрібнити блендером

пилосос прибирати – прибрати пилососом

МОЛОТОК забивати цвях – забити МОЛОТОКом

фен

сушити – висушити

феном

телефон

користуватися

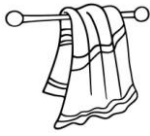
телефоном

бинт

перев'язувати – перев'язати

бинтом

рушник

витиратися – витертись

рушником

олівець

креслити – накреслити

олівцем

пензлик

малювати – намалювати

пензликом

скальпель

оперувати – прооперувати

скальпелем

ніж

різати – нарізати

ножем

мило

мити – вимити

милом (сер. рід)

вода

вмиватися – вмитися

водою (жін. рід)

волога серветка

витирати – витерти

вологою серветкою

праска прасувати – випрасувати праскою

виделка їсти – з'їсти виделкою

щітка чистити – вичистити щіткою

скріпка з'єднувати – з'єднати скріпкою

ручка писати – написати ручкою

акварель малювати – намалювати аквареллю

туш фарбувати – пофарбувати тушшю

Запам'ятайте:

Вона

дуща – душею

задача – задачею

площа – площею

вулиця – вулицею

Він, воно

ніж – ножем

товарищ – товаришем

скотч – скотчем

плече – плечем

місяць – місяцем

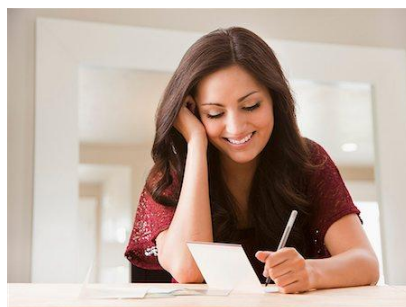
курча

курчам

Орудний відмінок «сумісності»: хто з ким?

1. Я знайомлюсь, зустрічаюсь, бачусь, вітаюсь, раджусь, прощаюсь, домовляюсь, погоджуюсь, спілкуюсь, мирюсь, сварюсь, сперечаюсь, дружу, розмовляю, листуюсь.
2. Ти знайомишся, зустрічаєшся, бачишся, вітаєшся, радишся, прощаєшся, домовляєшся, погоджуєшся, спілкуєшся, миришся, сваришся, сперечаєшся, дружиш, розмовляєш, листуєшся.
3. Він знайомиться, зустрічається, бачиться, вітається, прощається, радиться, домовляється, погоджується, спілкується, мириться, свариться, сперечається, дружить, розмовляє, листується.
4. Ми знайомимося, зустрічаємося, бачимося, вітаємося, прощаємося, радимося, домовляємося, погоджуємося, спілкуємося, миримося, сваримося, сперечаємося, дружимо, розмовляємо, листуємося.
5. Ви знайомитесь, зустрічаєтесь, бачитесь, вітаєтесь, прощаєтесь, радитесь, домовляєтесь, погоджуєтесь, спілкуєтесь, миритесь, сваритесь, сперечаєтесь, дружите, розмовляєте, листуєтесь.
6. Вони знайомляться, зустрічаються, бачаться, вітаються, прощаються, радяться, домовляються, погоджуються, спілкуються, миряться, сваряються, сперечаються, дружать, розмовляють, листуються.

Що робити? Що зробити?

знайомитись – познайомитись

зустрічатись – зустрітись

бачитись – побачитись

вітатись – привітатись

прощатись – попрощатись

радитись – порадитись

домовлятись – домовитись

погоджуватись – погодитись

спілкуватись – поспілкуватись

миритись – помиритись

сваритись – посваритись

сперечатись – посперечатись

дружити

З ким?

зі мною (я)

з тобою (ти)

з ним (він)

з нею (вона)

з нами (ми)

з вами (ви)

з ними

(вони)

Завтра, потім

Я домовлюсь, зустрінусь,
погоджусь.

Ти домовишся, зустрінешся,
погодишся.

Він домовиться, зустрінеється,
погодиться.

Вона домовиться,
зустрінеється, погодиться.

Ми домовимось,
зустрінемося, погодимося.

Ви домовитесь,
зустрінетесь, погодитесь.

Вони домовляться,
зустрінуться, погодяться

Порівняйте:

1. Я бачу друга. Я бачусь з другом.

2. Він познайомив мене і її.

Я познайомився з нею.

3. Мене консультує досвідчений лікар.

Я консультуюсь з досвідченим лікарем.

4. Я раджу сестрі. Сестра радиться зі мною.

розмовляти	5. Ми вітаємо викладача. Ми вітаємось з викладачем.
листуватись	6. Я зустрічаю подругу. Я зустрічаюсь з подругою.

Зроби (-іть)!	<u>З ким?</u>	
Познайомся (-тєсь)	з цією дівчиною (ця дівчина)	З якою дівчиною?
Зустрінься (-тєсь)	з тим юнаком (той юнак)	З яким юнаком?
Побачся (-тєсь)	з тією старшокурсницею (та старшокурсниця)	З якою старшокурсницею?
Привітайся (-тєсь)	з цим новим студентом (цей новий студент)	З яким студентом?
Попрощайся (-тєсь)	з колишнім тренером (колишній тренер)	З яким тренером?
Порадсья (-тєсь)	з нашим інспектором (наш інспектор)	З чиїм інспектором?
Домовся (-тєсь)	зі своїм сусідом і своєю хазяйкою (його сусід і його хазяйка)	З чиїм сусідом? З чиєю хазяйкою?
Погодсья (-тєсь)	з кращим другом (кращий друг)	З яким другом?
Поспілкуйсья (-тєсь)	з розумною людиною (розумна людина)	З якою людиною?
Проконсультуйсья (-тєсь)	з іншим лікарем. (інший лікар)	З яким лікарем?

***Порівняйте:**

іменник + іменник (займенник) в орудному відмінку з ким? з чим?

***Прикметник задоволений (- а, - і) + О. в. ким? чим?**

Що?

Знайомство	Я (був, буду) задоволений	знайомством з ними.
	Я (був, буду) незадоволений	

Зустріч

зустріччю.

Побачення

побаченням.

Прощання

прощанням.

Домовленість

домовленістю.

Спілкування

спілкуванням.

Консультація

консультацією.

Я задоволений цією грою.

Хто задоволений чим? ким? (О. в.)

= Мені подобається ця гра.

= Кому подобається що? хто? (Н. в.)

Я люблю цю гру

Я задоволений ними.

Мені подобаються вони.

Мені приємно з ними.

Чим (ким?) ти задоволений?

Що (хто?) тобі подобається?

З ким тобі приємно?

1. Наш староста здає документи вчасно. Інспектор задоволений нашим

старостою.

що він відповідальний.

Інспектору подобається наш староста, тому

2. Ця студентка багато працює. Викладач дуже задоволений цією студенткою.

Викладачу дуже подобається ця студентка.

3. Ми ходили на екскурсію в зоологічний музей.

дуже задоволені екскурсією. Нам дуже сподобалась екскурсія.

Ми були

4. Знайомство з іншою групою було цікавим. Усі задоволені цим знайомством. Всім сподобалось це знайомство.

5. Моя презентація найкраща. Викладач сказав, що я зробив хорошу роботу. Я також задоволений моєю роботою. Мені подобається моя робота.

Прикметники + О. в.

Згодний (-а, -і) з ким? з чим? Я не завжди згодний зі своїм другом.

Друг не завжди згодний зі мною.

Знайомий (-а, -і) з ким? з чим? Це наш новий студент. Ви вже знайомі з ним?

Задоволений (-а, -і) ким? чим? Студенти були задоволені активним відпочинком.

Орудний відмінок: об'єкт

1. Чим ти пишаєшся?

Чим ти милуєшся?

Чим ти насолоджуєшся?

Чим ти захоплюєшся?

Чим ти цікавишся?

Чим ти займаєшся?

1. Ти пишаєшся обраним фахом?

– Так, я пишаюсь обраним фахом.

Ти милуєшся картиною?

– Так, я милуюсь картиною.

Ти насолоджуєшся своєю роботою?

– Так, я насолоджуюся своєю роботою.

Ти захоплюєшся філософією?

– Так, я захоплюю філософією.

Ти цікавишся кулінарією?

– Так, я цікавлюсь кулінарією.

Чим ти нехтуєш?

Чим ти розпоряджаєшся?

2. З чим ти вітаєш подругу?

За чим (за ким?) ти любиш спостерігати?

Над чим ти довго працюєш?

Над чим ти міркуєш? (думаєш, роздумуєш?)

Ти займаєшся плаванням?

– Так, я займаюсь плаванням.

Ти нехтуєш режимом?

– Так, я нехтую режимом.

Ти не розпоряджаєшся своїм часом?

– Так, я не розпоряджаюсь своїм часом.

2. Ти вітаєш подругу з днем народження?

– Так, я вітаю подругу з днем народження.

Ти любиш спостерігати за природою?

– Так, я люблю спостерігати за природою.

Ти довго працюєш над домашнім завданням?

– Так, я довго працюю над домашнім завданням.

Ти міркуєш над новинами?

– Так, я міркую над новинами.

Чим ви захоплюєтесь?

1. Футбол – найкраще хобі для мене.

2. Кулінарія також одне з моїх захоплень.

3. Я захоплююсь роботою з благодійними організаціями.

4. Моє захоплення – комп'ютерні ігри.

5. Моє хобі – розведення тварин.

6. Мені подобається бути на самоті.

7. Я захоплююся вирощуванням квітів.

8. Мені дуже подобається історія.

9. Я люблю куштувати страви з інших

країн.

10. Я люблю гуляти зі своїм котом.

11. Я люблю спостерігати за домашнім улюбленцем.

12. Мені подобається подорожувати.

13. Я дуже люблю рибалити.

14. Мені подобається дивитися на кросівки і колекціонувати їх.

Дієслова + О. в.: об'єкт

пишатися – ким? чим?

милуватися – ким? чим?

насолоджуватися – насолодитися
чим?

захоплюватися – захопитись чим?

нехтувати – знехтувати ким? чим?

керувати – ким? чим?

Дієслово межувати з чим?

Сусіди України – це Польща,
Словаччина, Угорщина, Румунія (на
заході),

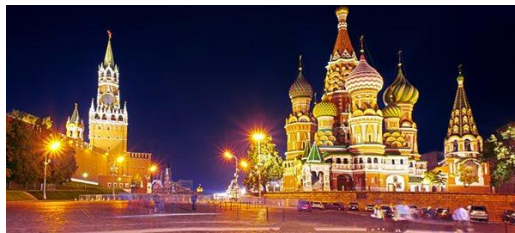
командувати – ким? чим?
розпоряджатися чим?
користуватися чим?
вітати – привітати з чим?
спостерігати за ким? чим?
працювати над чим?
думати над чим?
(роздумувати, міркувати)
сміятися над ким? над чим?
працювати над чим?
межувати з чим?
цікавитись – зацікавитись ким?
чим?
займатися чим?

Київ, Харків, Одеса, Дніпро є найбільшими містами України.

Росія (на сході),

Білорусь (на півночі),

Молдова (на півдні).

На заході Україна межує з Польщею,

Словаччиною,

Угорщиною,

Румунією,

на сході з Росією, на півночі – з Білоруссю, на півдні з Молдовою.

Найбільшою річкою України є Дніпро.

Азовське море є найбільш мілким морем у світі. Його глибина 13 метрів.

У підручнику ми читаємо: «Київ – столиця України. Київ є однією з найкрасивіших столиць в Європі. Його називають містом каштанів!».

Запам'ятайте!

бути (є) чим? ким?

що? де?

вважати чим? ким?	схід на сході
називати чим? ким?	захід на заході
	північ / на півночі
	південь / на півдні

**Орудний відмінок: транспорт як? чим?
Орудний відмінок: місце де?**

–

Ти користуєшся транспортом?

Яким транспортом ти користуєшся?

Ти щодня користуєшся цим транспортом?

Ти один користуєшся цим транспортом? З ким разом?

– Який міський транспорт вам подобається (не подобається)?

Чому?

Запам'ятайте:

подорожувати як? чим? де?

пішки, машиною, країною;

летіти – літати як? чим? літаком;

їхати – поїхати як? чим? потягом,

автобусом;

їздити як? чим? машиною, автобусом

де? містом

вид транспорту

- Який вид транспорту ви обираєте, коли подорожуєте? (не/дорогий вид транспорту)
- Як можна подорожувати?
- Чому люди подорожують?

Порівняйте:

Мені подобається (я люблю)

подорожувати літаком.

Мені подобаються (я люблю)

подорожі літаком.

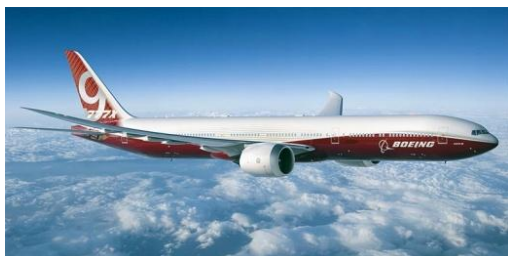

Ми зупиняємось біля озера,

щоб відпочити, і

виходимо з машини. Ми стоїмо на шосе

перед озером, а за озером починається ліс.

Бачимо

над

деревами яскраве сонце. Дуже спекотно, але під деревами прохолодно. Можна

сховатися від спеки і між деревами. Поруч з озером пляж.

- Де ви зупиняєтесь, щоб відпочити?
- Де починається ліс?
- Де можна сховатися від спеки?
- Де знаходиться пляж?

Дієслова і прийменники: місце де?

Де? (Р. в.)	=	Де? (О. в.)	
зупинятися <u>біля</u> озера		бути <u>поруч з</u> озером	
		стояти <u>перед</u> озером	перед ≠ за
		починатися <u>за</u> озером	над ≠ під
		бачити <u>над</u> деревами	між
		(с)ховатися <u>під</u> деревом	поруч з ...
		<u>між</u> деревами	[<i>ким? чим?</i>]

Орудний відмінок: місце де?

(Прийменники за, між, перед)

За нашим будинком

є великий сад.

Перед будинком

у нас квітник.

Орудний відмінок: час коли?

(Прийменники за, між, перед)

Зазвичай уся наша родина збирається разом за вечерю.

Перед вечерю ми встигаємо

тільки привітатися. Частіше наші

зустрічі відбуваються між сьомою і

восьмою годиною, коли брати-

студенти вдома.

Між будинком і садом розташована
веранда.

Орудний відмінок: стан, спосіб дії (як? яким чином?)

Що? (Н. в.)

– Як вони прийняли запрошення? <u>Із задоволенням?</u>	задоволення
– <u>З великим задоволенням.</u>	розуміння
– Як поставився до цього викладач? <u>З розумінням?</u>	вдячність
– Звичайно, <u>з розумінням.</u>	повага
– Як ти підписав світлину? <u>З вдячністю і повагою?</u>	захоплення
– <u>З великою вдячністю і повагою.</u>	цікавість
– Як працював твій товариш? <u>З захопленням?</u>	фантазія
– Так, <u>з захопленням.</u>	любов
– Як ти вивчаєш українську мову? <u>З цікавістю?</u>	радість
– <u>З великою цікавістю.</u>	гордість
– Як виступали студенти? <u>З фантазією?</u>	здивування
– Мені здається <u>з фантазією.</u>	
– А як працюють студенти на практиці? <u>З любов'ю до своєї професії?</u>	Як?
– Так, <u>з любов'ю до своєї професії.</u>	з великим
– Як ви збираєтесь додому? <u>З радістю?</u>	задоволенням
– Звичайно <u>з радістю.</u>	
– Як про вас говорять батьки? <u>З гордістю?</u>	Як?
– Так, <u>з гордістю.</u>	з великою
– Як будуть приймати ваші подарунки? <u>Із здивуванням?</u>	вдячністю,
–	з великою
	повагою,
	з великою
	цікавістю.

Орудний відмінок: мета (з якою метою?)

Складне речення

1. Я хочу поїхати в офіс, щоб отримати візу.
2. Я поспішаю в деканат, щоб взяти допуск.
3. Мені треба піти до лікаря, щоб взяти рецепт.
4. Я йду в магазин, щоб купити зелений чай.
5. Вранці я поїду в банк, щоб отримати нову картку.
6. Лікар йде в кабінет, щоб взяти історію хвороби.
7. Я йду в аптеку, щоб купити спрей від нежитю.
8. Ми їдемо в центр, щоб купити модний одяг.
9. Я йду в деканат, щоб отримати залікову книжку.

Просте речення з орудним відмінком

1. Я хочу поїхати в офіс за візою.
2. Я поспішаю в деканат за допуском.
3. Мені треба піти до лікаря за рецептом.
4. Я йду в магазин за зеленим чаєм.
5. Вранці я поїду в банк за новою карткою.
6. Лікар йде в кабінет за історією хвороби.
7. Я йду в аптеку за спреєм від нежитю.
8. Ми їдемо в центр за модним одягом.
9. Я йду в деканат за заліковою книжкою.

10. Я ходив в аптеку, щоб купити більш ефективний лікарський засіб.

10. Я ходив в аптеку за більш ефективним лікарським засобом.

Порівняйте конструкції:

... дієслово руху... +

=

дієслово руху... +

щоб + взяти	+ Зн. в.
отримати	
купити	
за + О. в.	

... щоб купити спрей.

... за спреєм.

Прийменники

1. Знаходитесь недалеко від лісу, відійти від лісу, батько старший від матері, втомитися від навчання.

2. Видно з вікна, зійшли з дороги, спустилися з гори, вийшли з дому, повернулися зі школи (зі спортзалу), взяти зі столу, були разом із сестрою, вчимося із задоволенням, приїхали з Києва, підручник з української мови, лекція з біології, заняття з фізики, екзамен з хімії, дізналися з газети, одягнулися за останньою модою, сидіти за столом, хлопчик із собакою, співати зі сцени.

Дім з одним вікном, вікно з квітами, площа з фонтаном, парк з пляжем, блокнот з малюнком, зошит з квіткою.

3. Вікно в сад, живуть у Дніпрі, отримав в аптеці, купив у магазині, був в інституті, взяв у товариша, вечір провів у товариша, грали у шахи (у футбол).

4. З 20 (двадцятої) години до 22 (двадцять другої) години, від Дніпра до Харкова, під'їхати до зупинки, дійти до вокзалу, буду чекати до вечора, приходь (-те) до мене в гості.

Давальний відмінок (множина)

Орудний відмінок (множина)

Час дієслів. Вид дієслова

Моя майбутня професія

1. Що я вже зробив (зробила)?

Давно вирішив (вирішила), що буду лікарем або фармацевтом.

Вступив (вступила) до медичної академії.

2. Що я буду робити?

Що я зроблю?

Буду допомагати людям, давати їм надію на життя.

Навчуся робити лікарські препарати.

Вивчу, як лікуються різні хвороби. Буду шукати нові методи в сфері онкології.

3. Що я роблю?

Прагну добре вчитися.

Намагаюся бути тактовним (тактовною), доброзичливим (доброзичливою). Вчуся правильно спілкуватися з людьми.

Займаюся різними видами спорту.

Веду здоровий спосіб життя.

Одна з тих кафедр, де я скоро

буду навчатися

1) анатомія

патологічна анатомія

пат.анатомія

≠ анатомія людини

кафедра патанатомії

патологічної анатомії (Р.в.) –

яка кафедра?

кафедра анатомії людини (Р.в.) –

яка кафедра?

професор кафедри (Р.в.)

професор кафедри патанатомії

(Р.в. + Р.в.)

Заснували (що?) кафедру (Зн.в.)

патанатомії (Р. в.) в 1916 році

(М.в.).

2) онкологія

центр онкології (Р.в.)

найбільший центр онкології

(Р. в.)

один з найбільших центрів (Р.в.)

один з найбільших центрів

онкоморфології (Р.в. + Р.в.)

Один з найбільших центрів (Р.в.)

онкоморфології (Р.в.) в Україні

(М.в.)

знаходиться в Дніпрі (М.в.) на
базі медичної академії

(М.в.+Р.в.).

3) керувати (чим?)

кафедрою (О.в.)

керувати кафедрою патанатомії

= (О.в. + Р.в.)

очолювати (що?) кафедру (Зн.в.)

очолювати кафедру патанатомії

(Зн.в. + Р.в.)

4) заснувати (що?) центр (Зн.в.)

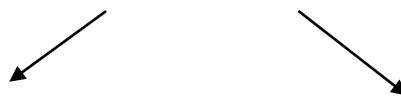
онкології (Р.в.)

засновник центру (Р.в.)

онкоморфології (Р.в.)

Порівняйте давальний і орудний відмінки

(множина)

Завдяки батькам (Д. в.)

Пишаюсь батьками (О. в.)

Завдяки батькам – лікарям.

Пишаюсь батьками – лікарями.

Завдяки моїм батькам – лікарям.

Пишаюсь моїми батьками – лікарями.

Завдяки моїм батькам – колишнім лікарям.

Пишаюсь моїми батьками – колишніми лікарями.

Я обрав майбутню професію завдяки
батькам-лікарям.

Я пишаюсь моїми батьками-лікарями.

3. Д. в. кому? мені, тобі, йому, їй, нам, вам, їм

5. О. в. ким? мною, тобою, ним, нею, нами,
вами, ними

Студентам-медикам
потрібно вивчати
різні предмети, щоб
отримати багато інформації
і вміти орієнтуватися в
сучасній науці і практиці.

Повторення відмінків

Надіслав що? кому?

Раджусь з ким?

Запросили кого?

Читав що? кому?

Консультувався з ким?

Консультували кого?

Купили що? кому?

Зустрівся з ким?

Зустріли кого?

Показав що? кому?	Познайомився з ким?	Згадує кого?
Зраділа кому?	Вітається з ким?	Вітає кого?
Пояснює що? кому?	Спілкувався з ким?	Запитує кого?
Допомагає кому?	Домовились з ким?	Знає кого?
Забороняє кому?	Сперечатися з ким?	Чекає на кого?
Віддав що? кому?	Бачився з ким?	Бачив кого?

<u>Що?</u> (Зн.в.) <u>Кому?</u> (Д.в.)	<u>З ким?</u> (О.в.)	<u>Кого?</u> (Зн.в.)
Надіслав повідомлення йому	Раджусь з ним	Запросили його
Читав книжку їй	Консультувався з нею	Консультували її
Купили білі халати їм	Зустрівся з ними	Зустріли їх
Показав інструмент мені	Познайомився зі мною	Згадує мене
Зраділа їм	Вітається з ними	Вітає їх
Пояснює завдання нам	Спілкувався з нами	Запитує нас
Допомагає вам	Домовились з вами	Знає нас
Забороняє їм	Сперечалися з ними	Чекаю на них
Віддав таблиці тобі	Бачився з тобою	Бачив тебе

За навчальними програмами на підготовчому факультеті ми вчили граматику української мови, відмінки, мовний етикет. Вчилися дотримуватися правил.

За моїми планами, під час літніх канікул я поїду на батьківщину і буду відпочивати два місяці.

За планами моїх батьків, я буду не тільки відпочивати, а й допомагати

– Чому ти вирішив приїхати до України?

– Хто порадив тобі приїхати до України?

– Як ти готувався до поїздки?

– Як (чим) твої друзі і ти дісталися до України?

– Хто вас зустрічав тут?

– Ви бачили нашу столицю?

Що вам сподобалося в столиці?

всім у нашій родині. У моїх батьків є кілька невеликих майстерень біля нашого дому. Усе своє життя мій батько робить меблі, і у нього завжди багато замовлень. Усі мої старші брати працюють там. Але ... За умов хорошої погоди я зможу ходити на пляж щодня: буду намагатися поєднати свій відпочинок з допомогою родині.

На думку моїх бабусь і дідусів, я повинен сидіти поруч з ними і розповідати про всі свої новини за рік. Вони чекають, коли я стану лікарем і слідкуватиму за їхнім здоров'ям. Мабуть, так і буде.

- Що вас здивувало?
- Що ви вже знаєте про Україну?
- Про що будете розповідати на батьківщині?

Місцевий відмінок: місце де? (множина)

Прийменник НА

Де? (однина)

Де? (множина)

* Острів – на острові

на островах

На яких островах?

Берег – на березі

на берегах

На яких берегах?

Річка – на річці

на річках

На яких річках?

Озеро – на озері

на озерах

На яких озерах?

Узбережжя – на

на узбережжях

На яких узбережжях?

узбережжі

* Площа – на площі

на площах

На яких площах?

Вулиця – на вулиці

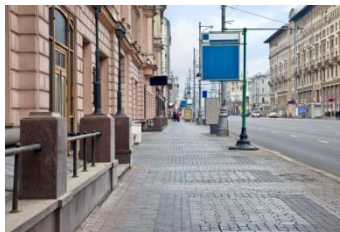
на вулицях

На яких вулицях?

Прспект – на проспекті

на проспектах

На яких проспектах?

* Поверх – на поверсі

на поверхах

На яких поверхах?

Місце – на місці

на місцях

На яких місцях?

* Факультет – на

на факультетах

На яких факультетах?

факультеті

Курс – на курсі

на курсах

На яких курсах?

* Спектакль – на

на спектаклях

На яких спектаклях?

спектаклі

Концерт – на концерті

на концертах

На яких концертах?

Свято – на святі

на святах

На яких святах?

Дискотека – на дискотеці

на дискотеках

На яких дискотеках?

Запам'ятайте:

Стадіон – на стадіоні

на стадіонах

На яких стадіонах?

Пошта – на пошті

на поштах

На яких поштах?

Заняття – на занятті

на заняттях

На яких заняттях?

Урок – на уроці

на уроках

На яких уроках?

Лекція – на лекції

на лекціях

На яких лекціях?

Прийменник У (В)

Де? (однина)

Де? (множина)

* Країна– в країні

в країнах

В яких країнах?

* Район – в районі

в районах

В яких районах?

* Місто – в місті

в містах

В яких містах?

Столиця – в столиці

в столицях

В яких столицях?

Село – у селі

у селах

В яких селах?

Селище – у селищі

у селищах

В яких селищах?

* Будівля – в будівлі

в будівлях

В яких будівлях?

Приміщення – в приміщенні

в приміщеннях

В яких приміщеннях?

Квартира – в квартирі

в квартирах

В яких квартирах?

Аудиторія – в аудиторії

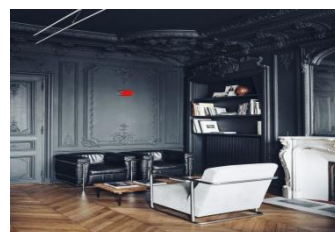
в аудиторіях

В яких аудиторіях?

Музей – в музеї

в музеях

В яких музеях?

* Школа – в школі

в школах

В яких школах?

Інститут – в інституті

в інститутах

В яких інститутах?

Академія – в академії

в академіях

В яких академіях?

* Група – в групі

Клас – в класі

Аудиторія – в аудиторії

в групах

в класах

в аудиторіях

В яких групах?

В яких класах?

В яких аудиторіях?

Що робити?

Де?

Порівняйте: який?

бути

на великих річках

-их

великий -ий

бувати

на дальніх островах

-іх

дальній -ій

жити (мешкати)

на маленьких озерах

маленький

знаходитись

на теплих узбережжях

теплий

(перебувати)

зупинятися

на міських площах

міський

гуляти

на ближніх вулицях

ближній

грати

на центральних проспектах

центральний

стояти

на нижніх поверхах

нижній

сидіти

на передніх місцях

передній

лежати

на верхніх полицях

верхній

висіти

в лекційних залах

лекційний

купувати

в поштових відділеннях

поштовий

відпочивати

в оздоровчо-спортивних
таборах

оздоровчо-
спортивний

працювати

в сучасних лікарнях

сучасний

навчатися

в інших країнах

інший

вчитися	в українських містах	український
займатися	в ком'ютерних класах	ком'ютерний
слухати	в навчальних аудиторіях	навчальний
писати	в наукових дослідженнях	науковий
читати	в <u>сьогоднішніх</u> публікаціях	<u>сьогоднішній</u>
рости	в ботанічних садах	ботанічний
робити	в анатомічних музеях	анатомічний
брати (отримувати)	в кращих бібліотеках	кращий
відкриватися	в різних районах	різний
закриватися	в старих будівлях	старий
познайомитись	в студентських гуртожитках	студентський
народитись	у (не)великих сім'ях	(не)великий

Навчатися на наших теоретичних і клінічних кафедрах і факультетах, в інтернатурі й ординатурі.

Вчитися в наших студентських групах за фахом.

Займатися в наших наукових студентських гуртках.

Брати (отримувати) книги в наших наукових бібліотеках.

Працювати в наших академічних лабораторіях і тренажерних класах, в анатомічних музеях і лікарнях.

Брати участь в наших наукових медичних конференціях (міжнародних, студентських).

Мешкати в наших нових гуртожитках.

– Я хочу працювати у власній клініці. Це моя мрія.

– Ти будеш працювати у великій аптеці. Це твоя мрія.

– Він хоче працювати у стоматологічному кабінеті. Це його мрія.

– Вона хоче робити лікарські препарати. Це її мрія.

– Ми будемо працювати в сфері педіатрії. Це наші мрії.

– Ви прагнете працювати в найкращій лікарні. Це ваші мрії.

– Вони хочуть працювати в онкологічному центрі. Це їхні мрії.

Чиї це мрії? В чиїх мріях?

– В якому році приїхали до Дніпра перші іноземні студенти?

– Які можливості мають у нас студенти – іноземці? Що вони можуть?

мої

твої

його

її

наші

ваші

їхні

в моїх

в твоїх

в його

в її

в наших

в ваших

в їхніх

Зміст

Український алфавіт	3
Урок 1	4
Фонетика	4
Букви. Звуки. Голосні. Приголосні	4
Тверді і м'які приголосні	6
Чергування голосних і приголосних	6
Зміни перед суфіксами -ський, -ство	7
Спрощення в групах приголосних	7
Урок 2	8
Частини мови	8
Рід та число іменників	8
Особові займенники	10
Присвійні та особові займенники	12
Прикметники	14
Прикметники та числівники	16
Календар	18
Дієслова	20
Скажіть, будь ласка, яка сьогодні погода?	24
Казка «Який буває сніг»	25
Мовний етикет	27
Урок 3	28
Називний відмінок	28
Вказівні займенники цей, той (інший), такий. Час дієслів	28
Вказівний займенник такий:	33
Канцтовари	33
Вказівні займенники та прикметники	35
Час дієслів	38
Прислівник (куди? де? коли?)	40
Пори року	41
У нас є такі прикмети	41
Антоніми (який? яка? яке? які?)	43
Слово. Словосполучення. Речення	46
Зимові місяці	48

Урок 4	50
Місцевий відмінок (однина)	50
Місцевий відмінок: місце (де?)	50
Іменники і прикметники в місцевому відмінку	50
Прикметники й порядкові числівники в місцевому відмінку	57
Присвійні займенники в місцевому відмінку	57
Особові займенники в місцевому відмінку	59
Місцевий відмінок: транспорт (їхати на чому? як?)	60
На вулиці	60
Місцевий відмінок: час (коли?)	61
Дієслова + М.в. (коли?)	63
Дієслово брати участь в (у) чому?	63
Урок 5	65
Знахідний відмінок	65
Знахідний відмінок: об'єкт що?	65
Дієслова + Зн. в.: об'єкт що?	66
Готувати. Снідати. Обідати. Вечеряти (що робити?)	68
Знахідний відмінок: об'єкт (що? кого?)	70
Займенники свій, своя, своє, свої	71
Знахідний відмінок: об'єкт що? кого?	71
Знахідний відмінок: напрямок руху (куди?)	73
Урок 6	79
Види дієслова. Недоконаний і доконаний вид	79
Знахідний відмінок: час, період часу	81
Знахідний відмінок (множина)	86
Закінчення іменників, прикметників, присвійних займенників	87
Урок 7	89
Родовий відмінок	89
Родовий відмінок: приналежність чий? чия? чие? чий?	89
Родовий відмінок: означальне значення який? яка? яке? які?	89
Родовий відмінок: іменники-назви продуктів	91
Родовий відмінок: заперечення (немає, не було, не буде ...)	93
Родовий відмінок: порівняння (від кого?)	95
Знахідний відмінок: порівняння (за кого?)	95
Родовий відмінок: час (коли?)	96
Родовий відмінок: місце, звідки починається рух	98

Види дієслова. Час дієслів	98
Родовий відмінок (звідки?). Знахідний відмінок (куди?)	100
Родовий відмінок: місце де?	103
Дієслова + Р. в.: об'єкт	105
Родовий відмінок (множина)	106
Повторення родового відмінка однини	106
Родовий відмінок (множина). Іменник (кого? чого?)	107
Найвищий ступінь порівняння в конструкціях з Р. в. множ.	109
Рідне місце	111
Вживання родового відмінка	112
Урок 8	116
Давальний відмінок	116
Давальний відмінок: об'єкт кому? (адресат дії)	116
Що Вам потрібно?	118
Давальний відмінок: вік	121
Дієслова подобатися – сподобатися (кому?)	126
Давальний відмінок: стан	129
Давальний відмінок: причина чому? (завдяки чому? кому?)	130
Іменник + іменник в давальному відмінку (кому?)	132
Урок 9	133
Орудний відмінок	133
Орудний відмінок: професія (ким?)	133
Орудний відмінок: інструмент чим?	135
Орудний відмінок «сумісності»: хто з ким?	138
Прикметники + О. в.	143
Орудний відмінок: об'єкт	143
Чим ви захоплюєтесь?	144
Орудний відмінок: транспорт як? чим?	149
Орудний відмінок: місце де?	149
Дієслова і прийменники: місце де?	151
Орудний відмінок: стан, спосіб дії (як? яким чином?)	152
Орудний відмінок: мета (з якою метою?)	153
Прийменники	154
Давальний відмінок (множина)	155
Орудний відмінок (множина)	155
Повторення відмінків	157

Применник НА	159
Применник У (В).....	161